

2017

VÅRT UPPDRAG

Svenska Mässan och Gothia Towers ägs av en oberoende och ekonomiskt fristående stiftelse, Svenska Mässan Stiftelse.

Det betyder att vi verkar på samma villkor som andra företag men att vi inte ha några ägare eller investerare. Det ger oss kraft att agera självständigt och återinvestera all vinst i verksamheten.

Vårt uppdrag är att främja näringslivet. Med allt under ett tak erbjuder vi våra besökare allt från hotell, show, restauranger och spa till mässor och olika typer av mötesarenor. Under 2017 genererade det 3,1 miljarder kronor i turistekonomiska effekter till Göteborgsregionen.

2018 fyller vi 100 år. Det som började med Sveriges första mässa i Göteborg 1918 har utvecklats till en global mötesplats som varje år välkomnar drygt 1,8 miljoner besökare. Varmt välkommen till jubileumsåret!

ENTRÉN VID KORSVÅGEN PÅ 1920-TALET.

INNEHÅLL

Vårt uppdrag	2
Året i korthet	4
Mäss- och mötesöversikt	5
En global mötesplats i hjärtat av Göteborg	6
Femårsöversikt	8
Finansiella nyckeltal	9
Intervju med styrelseordförande och VD	10
Vision, mål och kärnvärden	14
Affärsmodell och strategiska områden	15
Organisation och medarbetare	16
Hållbarhet – läge för en bättre värld	18
Styrelse	20
Koncernledning	22
Huvudmannaråd	24
Hållbarhetsrapport (lagstadgad)	26
Förvaltningsberättelse	30
Koncernresultaträkning	32
Koncernbalansräkning	33
Koncernens förändringar i eget kapital	34
Kassaflödesanalys för koncernen	35
Stiftelsens resultaträkning	36
Stiftelsens balansräkning	37
Moderbolagets förändringar i eget kapital	38
Kassaflödesanalys för stiftelsen	39
Noter	40
Revisionsberättelse	56
English summary	58-73
The year in brief	58
Fair and conference review	59
Interview with the Chairman and the President and CEO	60
Five-year summary	64
Key financial ratios	65
Sustainability	66
Sustainability Report	68
A global venue in the heart of Gothenburg	72

2017

ÅRET I KORTHET

KASSAFLÖDE (MKR)

156

EBITDA MARGINAL (%)

17,1

RÖRELSERESULTAT (MKR)

113

SOLIDITET (%)

24,4

OMSÄTTNING (MKR)

1 247

RESULTAT EFTER
FINANSNETTO (MKR)

57

TOTALT ANTAL
KONFERENSPERSONDAGAR

317 576

MEDELANTAL ANSTÄLLDA

837

ANTAL SÅLDA RUMSNÄTTER

288 838

TOTALT ANTAL BESÖK

1 824 315

TURISTEKONOMISKA
EFFEKTER (MKR)

3 066

I november arrangerades Kunskap & Framtid som är Västsveriges största utbildningsmessa. Cirka 10 000 ungdomar besökte mässan för att få svar på frågor om jobb, arbetsmarknad, studier och framtidsbranscher.

MÄSS- OCH MÖTES- ÖVERSIKT

ANTAL DIREKTUTSTÄLLANDE
FÖRETAG

6849

ANTAL MÄSS- OCH
MÖTESBESÖK

675 041

ANTAL KVM (NETTO)

136 351

EN GLOBAL MÖTESPLATS I HJÄRTAT AV GÖTEBORG

Svenska Mässan och Gothia Towers bildar tillsammans en av Europas största helintegrerade mötesplatser med cityläge. Varje år väljer fler än 1,8 miljoner besökare från hela världen att mötas, äta och bo, utveckla affärer, produkter eller idéer hos oss. Vi erbjuder allt från hotell, butiker, teater, spa och restauranger till mässor och olika typer av mötesarenor. Allt samlat under ett tak och med stadslivet precis utanför dörren.

SVENSKA MÄSSAN
THE SWEDISH EXHIBITION & CONGRESS CENTRE

GOTHIA TOWERS

MÄSSOR

Vi arrangerar fler än 30 egna mässor där företag och privatpersoner samlas för att inspireras, nätverka, göra affärer och se framtiden.

KONST

Upptäck konst från etablerade och nya konstnärer i vårt galleri.

ARRANGÖR

Varje år skapar vi ett flertal uppdragsmässor och mötesplatser tillsammans med externa arrangörer och branschorganisationer.

KONFERENS OCH EVENT

Kickoff, konferens eller fest. För oss är alla möten lika viktiga.

KONGRESS

Vi arrangerar nationella och internationella kongresser inom ett flertal branscher. Med lång erfarenhet och en flexibel anläggning skapar vi skräddarsydda och minnesvärda evenemang.

SHOW

Upplev spektakulära shower på The Theatre, vår egen showarena.

HOTELL

Känn stadspulsen direkt utanför dörren och se staden från ovan när du bor på ett av de fem största hotellen i Europa.

SPA

Njut av en spaupplevelse på nittonde våningen där salt, hav och lena Klippor korsats med orientens heta ångbad.

RESTAURANGER

Smaka på klassiska rätter med modern touch, njut av gourmetmiddagar, det italienska köket och närproducerade läckerheter i någon av våra fem restauranger.

FEMÅRSÖVERSIKT

	2017	2016	2015	2014	2013
RESULTATRÄKNINGAR I SAMMANDRAG (MKR)					
Rörelsens intäkter	1 247	1 255	1 182	925	786
Rörelsens kostnader	-1 134	-1 126	-1 024	-851	-738
Rörelseresultat	113	129	158	74	47
Finansnetto	-56	-53	-55	-37	-31
Resultat efter finansiella poster	57	76	103	37	16
Skatt	-13	-17	-25	-9	-4
Årets resultat	44	59	78	28	12
BALANSRÄKNINGAR I SAMMANDRAG (MKR)					
Immateriella anläggningstillgångar	27	30	34	40	9
Materiella anläggningstillgångar	2 381	2 291	2 303	2 336	2 025
Finansiella anläggningstillgångar	9	9	9	9	8
Varulager och kortfristiga fordringar	161	145	138	122	135
Likvida medel	54	62	31	16	54
Summa tillgångar	2 632	2 537	2 515	2 523	2 230
Eget kapital	641	598	539	461	433
Avsättningar	261	247	233	217	205
Långfristiga skulder till kreditinstitut	1 415	1 415	1 504	1 629	1 384
Kortfristiga skulder	315	277	239	216	209
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	2 632	2 537	2 515	2 523	2 230
MÄSSOR/ARRANGEMANG					
Antal egna arrangemang	18	23	22	22	19
Antal övriga arrangemang	30	29	34	25	24
Antal utställare	6 849	5 906	8 140	6 276	6 074
Antal besök	675 041	603 146	631 776	608 714	541 675
Konferenspersondagar	317 576	412 592	310 936	311 086	310 374
Såld yta, kvm	136 351	173 296	166 635	157 641	129 389
HOTELLVERKSAMHETEN					
Sålda rumsnätter Gothia Towers	288 838	279 958	264 890	193 158	178 379
Beläggning, %	67,9	65,5	61,9	69,7	72,3

FINANSIELLA NYCKELTAL

	2017	2016	2015	2014	2013
MARGINALER					
EBITDA-marg, %	17,1	18,4	22,2	16,1	14,8
EBT-marg, %	4,6	6,0	8,7	4,0	2,1
Räntetäckningsgrad (ggr)	2,0	2,3	2,9	2,0	1,5
AVKASTNINGSMÅTT					
Avkastning operativt kapital, %	5,5	6,3	7,4	3,7	2,9
Avkastning sysselsatt kapital, %	5,4	6,3	7,4	3,7	3,1
Avkastning totalt kapital, %	4,4	5,2	6,3	3,2	2,6
KAPITALSTRUKTUR					
Eget kapital (Mkr)	641	598	539	461	433
Eget kapital andel av operativt kapital, %	31,3	29,1	25,5	23,2	26,5
Soliditet, %	24,4	23,6	21,4	18,3	19,4
KASSAFLÖDE					
Kassaflöde före förändring av rörelsekapitalet (Mkr)	156	168	209	115	80
PERSONAL					
Personal, medelantal anställda	837	777	726	631	603
Turistekonomiska effekter (Mkr)*	3 066	3 022	2 859	2 228	2 140

* En uppdaterad beräkningsmodell används sedan 2017 och baseras på årssiffror från SCB och Tillväxtverket som bearbetas av Göteborg & Co.

DEFINITIONER AV NYCKELTAL

EBITDA-marginal: Resultat före avskrivningar i procent av nettoomsättningen.

EBT-marginal: Resultat före skatt i procent av nettoomsättningen.

Räntetäckningsgrad: Resultat efter finansnetto plus finansiella kostnader i relation till de finansiella kostnader.

Avkastning på operativt kapital: Resultat före finansiella poster i procent av genomsnittligt operativt kapital.

Avkastning på sysselsatt kapital: Resultat före finansiella poster plus finansiella intäkter i procent av genomsnittligt sysselsatt kapital.

Avkastning på totalt kapital: Resultat före finansiella poster plus finansiella intäkter i procent av genomsnittlig balansomslutning.

Soliditet: Eget kapital i relation till balansomslutning per balansdagen.

Operativt kapital: Balansomslutning minus likvida medel, finansiella tillgångar och icke räntebärande skulder.

Sysselsatt kapital: Balansomslutning minus icke räntebärande skulder inklusive uppskjutna skatteskulder.

HUNDRA ÅR AV TILLVÄXT – NU VÄNTAR HUNDRA NYA

Intervju med styrelseordförande och VD

Det har varit ett intensivt år för Svenska Mässan och Gothia Towers. 2017 avslutades Svenska Mässans första sekel, och mycket arbete har lagts på att lägga grunden för hundra nya år av framgång. Styrelseordförande Roger Holtback och Svenska Mässans VD och koncernchef Carin Kindbom delar med sig av sin syn på det gångna året och blickar även mot framtiden.

Hur summerar ni 2017?

CARIN: – Det har varit ännu ett positivt år med goda resultat inom alla våra områden. Vi ser att många av våra mässor har fortsatt växa och hotelldelen, som har haft en positiv utveckling flera år i rad, har en fortsatt gynnsam trend. Våra shower på The Theatre har varit de mest lyckade hittills, både sett till besökarantal och recensioner. Dessutom har vi haft fortsatt framgång inom restaurang, där vi vunnit en rad olika priser. Vi nådde en omsättning på drygt 1,2 miljarder kronor i koncernen, vilket är samma höga nivå som förra året, och vårt resultat före avskrivningar uppgick till 222 miljoner kronor. Vi har gjort en rad viktiga investeringar och renoveringar under året, som vi kommer att ha stor glädje av i många år framöver. Vårt innehåll driver utvecklingen av våra investeringar och det är viktigt att vi hela tiden jobbar med anläggning och innehåll parallellt. Vi har idag stora materiella tillgångar men det som ytterst avgör vår framgång är våra engagerade medarbetares dagliga kontakt med våra gäster.

ROGER: – 2017 har på många vis varit speciellt. Det var året då vi rundade av vårt första århundrade. Ett århundrade fullt av så väl utmaningar som av tillväxt och framgång. Vi har nått våra mål och under året har vi fortsatt arbetet med att rusta oss för framtiden. Vi har aldrig stått starkare finansiellt än vad vi gör i dag med goda kassaflöden.

Vad är ni mest nöjda med från det gångna året?

ROGER: – Årets turistekonomiska effekter landar på 3,1 miljarder kronor vilket innebär att våra kunder, gäster

och besökare även spenderar mycket pengar i Göteborg. På detta sätt möter vi vårt uppdrag enligt Stiftelsens stadgar, att främja näringslivet, parallellt som vi är med och utvecklar stadens attraktionskraft. Vi är måna om att vara en pigg och fräsch hundraåring.

CARIN: – Det har hänt mycket spännande under året, men EU-toppmötet i november är helt klart någonting som sticker ut. Självklart är det ett gott betyg att man valde att lägga det i Göteborg och att delegaterna bodde hos oss. Det är ett bra exempel på en av våra styrkor, nämligen vår mångsidighet. Parallellt med EU-toppmötet, bland annat med en rad europeiska premiärministrar, pågick Kvalitetsmässan och dessutom hade Jill Johnsson sin show på The Theatre – allt under ett och samma tak.

Carin Kindbom, VD och koncernchef Svenska Mässan och Roger Holtback, styrelseordförande Svenska Mässan Stiftelse.

I år firar Svenska Mässan 100 år, berätta om mötesplatsens utveckling från handelsplats till helhetsupplevelse?

CARIN: – Under Svenska Mässans första 100 år har mötesplatsen förändrats avsevärt från den första varumässan 1918 till dagens helhetserbjudande. Längs vägen har det blivit allt viktigare att kunna erbjuda en stor bredd och i dag är det en av de saker som gör oss unika och som ger oss en enastående konkurrenskraft. Vår grundbult är mäss- och mötesdelen, och när du ska sälja ett möte är tid en högst bidragande konkurrensfaktor. Därför är det en stor fördel att kunna erbjuda faciliteter och upplevelser under ett och samma tak. Detta jobbar vi hårt med. I dag är Svenska Mässan och Gothia Towers dels en plats där människor möts för att göra

affärer, dels en plats dit man kommer för att roa sig och för att äta gott. Den här bredden skapar en fin dynamik.

ROGER: – Jag vill gärna slå ett slag för just den dynamiken. De mest intressanta mötena uppstår på platser där det finns liv och puls. Det är också den känslan vi försöker skapa genom att ha många små mötesplatser i den stora. Vi vill skapa en helhetsupplevelse som är berikande i varje stund och detta tycker jag att vi har lyckats med. Vi är i ständig utveckling och vår drivkraft är att leverera mer och bättre upplevelser för våra kunder på alla plan. I en digitaliserad värld märker vi också att den fysiska mötesplatsen blir allt viktigare, vilket är positivt för oss.

Hur påverkar det verksamheten att Svenska Mässan är en privatägd stiftelse?

ROGER: – Ända sedan grundandet har Svenska Mässans uppdrag varit att främja näringslivet och västsvenskarnas intressen. Tack vare vår ägandeform har vi helt unika förutsättningar för att fortsätta slå vakt om och utveckla den mötesplats och destination som vi är i dag. Stiftelsen drivs som vilket annat professionellt företag som helst, men vi lämnar aldrig några utdelningar då vi inte har några ägare. Våra vinster kan vi i stället återinvestera fullt ut för att skapa ett attraktivt erbjudande och större kundnöjdhet. Det här har lett till att vi nu har en sund och stark balansräkning och att vi kan fortsätta skapa stora turistekonomiska effekter som främjar hela regionen.

CARIN: – En annan fördel är att stiftelseformen ger oss väldigt korta beslutsvägar. I stället för att vi har en rad ägare att ta hänsyn till, äger vi i styrelse och ledning alltid våra egna beslut. Det gör att vi får en flexibel organisation, där vi har möjligheten att ta snabba beslut. Möjligheten till en snabb förändringstakt är också en viktig styrka i det nya århundradet, det är en faktor som man måste ha för att överleva.

Den internationella delen av er affär växer ständigt, hur tänker ni kring det?

CARIN: – Vi har länge jobbat fokuserat mot en internationell marknad och ser att satsningen har gett effekt med fler internationella kunder. Bokningar och förfrågningar från globala organisationer och företag har ökat i antal och storlek

I november samlades arkitekter, stadsplanerare, politiker och byggherrar på branschens och Svenska Mässans nya mötesplats – Nordic Architecture Fair.

Svenska Mässan år 1932.

Jill Johnson gjorde succé på The Theatre med sin Las Vegas-inspirerade show That's life.

flera år i rad. Vi har bland annat på kort tid vunnit flera stora internationella kongresser inte minst inom det medicinska området. Vi ser också ett ökat intresse från internationell media och får många besök från internationella kollegor som kommer till oss för att se hur vi utvecklar vår mötesplats.

ROGER: – Att man redan från början valde namnet Svenska Mässan och inte Göteborgsmässan tycker jag visar att det fanns ambitioner hos grosshandlarna och entreprenörerna redan 1918. Och de här ambitionerna är minst lika höga i dag. The Swedish Exhibition & Congress Centre är internationellt känt och det är glädjande att se hur intresset för oss växer runtom i världen. Svenska Mässans vision är att bli Europas mest attraktiva mötesplats genom att erbjuda den bästa helhetsupplevelsen, och jag skulle till och med vilja säga att det inte bara är en vision – det är ett åtagande. Vi har också en stor konkurrensfördel i vårt cityläge, men också det faktum att vi rent geografiskt är placerade mitt i hjärtat av Skandinavien.

Ni är i stort behov av expansionsyta. Vad innebär det för er?

CARIN: – Vi jobbar hela tiden aktivt med att hitta möjligheter att växa för att kunna möta marknadens efterfrågan såväl nationellt som internationellt. Vi bygger just nu om våra entréer och jobbar mycket med att öka våra flöden, men vi ser också att vi är i behov av utökad flexibel mäss- och mötesyta samt ytterligare ett hotelltorn. Hotellkapaciteten är en nyckelfaktor för att kunna ta större evenemang.

ROGER: – I takt med att Göteborg växer, växer även vi. Vi befinner oss just nu i en väldigt stark utvecklingsprocess, och är redo att ta steget från en stor nordisk mötesplats till att vara en självklar global arena. Vårt innehåll utvecklas hela tiden och vi ser behov av ytterligare ett torn och andra anläggningsinvesteringar för att kunna växa i samma takt som erbjudandena förstärks.

”NU LÄMNAR VI
VÅRT FÖRSTA SEKEL
BAKOM OSS OCH Blicken
ÄR NU RIKTAD FRAMÅT
MED STORA AMBITIONER.”

ROGER HOLTBACK

I Göteborg pratas det mycket om en ny multiarena. Vad är era tankar kring en sådan?

ROGER: – En ny arena är nödvändig, både för staden och för oss. Det är avgörande att Göteborg fortsätter utveckla sin position inom evenemangsområdet och fortsätter att skapa olika slag av upplevelser inom sport, nöje och andra stora evenemang i vår centrala stadsmiljö. En modern multiarena är en styrka för Göteborg och jag ser fram emot ytterligare tillväxt som en sådan arena kan vara med och skapa.

Vad ser ni mest fram emot under 2018?

CARIN: – Jag ser fram emot ett riktigt bra och spännande år. Dessutom firar vi 100 år vilket vi kommer att fira på många olika sätt. Svenska Mässan och Gothia Towers står starkare än någonsin och vi fortsätter att kontinuerligt ladda våra varumärken med rätt

innehåll med ambitionen att ständigt försöka överträffa besökarnas förväntningar. Vi har en stark mässportfölj med stora industrimässor under året. Vi har två stora shower på The Theatre och många intressanta nationella och internationella mötesprojekt.

ROGER: – Våra första 100 år har varit framgångsrika och när vi nu lämnar vårt första sekel bakom oss så är blicken riktad framåt med stora ambitioner. Nu ska vi möta framtiden på samma dedikerade sätt som vi har drivit Svenska Mässan de senaste decennierna; med kunskap, mod och framtidstro.

Vi är ännu bara i början av vår resa!

VISION, MÅL OCH KÄRNVÄRDEN

Att bli Europas mest attraktiva mötesplats genom att erbjuda den bästa helhetsupplevelsen.

Att främja näringslivet.

Med kompetens, partnerskap och finansiell styrka äga och utveckla verksamheter som tillsammans skapar mervärden genom framgångsrika möten.

Lönsam tillväxt som ger förutsättningar att utvecklas mot visionen samt möta och uppfylla verksamhetens uppdrag.

VÅRA TRE KÄRNVÄRDEN

1. ENGAGEMANG

För oss innebär engagemang att vi med passion och motivation gör det lilla extra. Att vi skapar och sprider glädje. Det är att vara proaktiv och finna lösningar. Och att ta ansvar för verksamheten, sig själv och andra. Att med lyhördhet och nyfikenhet vara delaktig och närvarande.

2. SAMARBETE

Samarbete för oss är att tillsammans skapa gemensam framgång och att tänka helhet i alla aspekter. Det är att öppna upp, bjuda in och dela med sig. Med prestigelöshet, flexibilitet och tillit skapar vi förtroendefulla relationer och därmed lönsamma affärer.

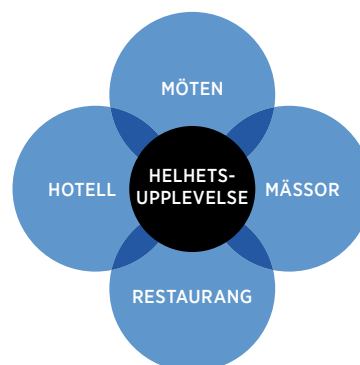
3. MOD

Mod är att våga. Att tänka och pröva nytt, och att våga lyckas. Det är att gå utanför sin egen komfortzon, att utmana sig själv och andra för att utvecklas. Mod innebär att ge och välkomna konstruktiv feedback. Att säga nej, att säga ja och att säga "Tack!".

AFFÄRSMODELL OCH STRATEGISKA OMRÅDEN

Vår affärsmodell syftar till att skapa affärsskapande möten och minnesvärda upplevelser för våra besökare samt lönsamhet för koncernen.

Affärsmodellen bygger på ett helhetserbjudande där besökare tar del av olika former av upplevelser under ett och samma tak.

VI FOKUSERAR PÅ FEM STRATEGISKA OMRÅDEN

1. FÖRSÄLJNING

Genom försäljning, marknad och kommunikation fokuserar vi på att skapa och attrahera fler flöden samt addera mer värden i vårt totala erbjudande. Med utgångspunkt från ett internationellt, nationellt och lokalt perspektiv lägger vi tydliga målgruppsstrategier, prioriterar delmarknader och identifierar kundsegment för proaktiv bearbetning.

2. AFFÄRSUTVECKLING

Vi verkar i en global konkurrenssituation som kräver ständig förnyelse. Vi skapar nya affärsmöjligheter genom att förvärva fler flöden, utveckla partnerskap samt nya innovativa erbjudanden och upplevelser.

3. MEDARBETARE

Vi attraherar, rekryterar, engagerar och utvecklar medarbetare och ledare som varje dag tar ett personligt och gemensamt ansvar för uppsatta mål och för besökarens helhetsupplevelse. Våra kärnvärden – engagemang, samarbete

och mod – genomsyrar det dagliga arbetet, inspirerar och motiverar till höga prestationer i en dynamisk miljö som innebär ständig utveckling.

4. ANLÄGGNINGSUTVECKLING

Vi verkar för fortsatt expansion av vår mötesplats, med värdeskapande ytor på både höjden och bredden, nya virtuella, kommersiella och materiella mötesytor. Vår anläggning ska präglas av öppenhet, flexibilitet och parallellitet.

5. HÅLLBARHET

Vi strävar ständigt efter att höja ambitionen i hållbarhetsarbetet i form av miljömässigt, socialt och ekonomiskt ansvarstagande. Hållbarhetsarbetet genomsyrar hela verksamheten så att vi använder naturresurser och mänskliga resurser på ett effektivare sätt som är mindre belastande för vår miljö och vår hälsa. Hållbarhetsarbetet syftar samtidigt till att, på kort och/eller lång sikt, öka affärsmöjligheter, minska affärsrisker och sänka kostnader.

ORGANISATION OCH MEDARBETARE

Hos oss möts inte bara mässbesökare, hotell- och restauranggäster, turister och affärsresenärer utan också ett stort antal olika yrken, branscher och nationaliteter.

Våra medarbetare arbetar i en miljö som ständigt är i rörelse och erbjuder upplevelser till besökare från jordens alla hörn. Vi har en flexibel organisation med 837 (777) årsanställda och under vissa perioder på året tar vi in ytterligare medarbetare för att hantera högsåsonger, större möten, kongresser eller evenemang. Personalstyrkan kan därmed uppgå till drygt 1 300 medarbetare per månad.

EN STOR BREDD AV UTVECKLINGSMÖJLIGHETER

Vi jobbar engagerat för att tillsammans överträffa våra besökares förväntningar. Det är också vad vår framgång och utveckling vilar på tillsammans med en stark företagskultur. Kulturen är öppen och positiv med fokus på kund, service och nytänkande.

Eftersom vi erbjuder allt från stora mässor och event till restaurang- och hotellupplevelser finns det en stor bredd av utvecklingsmöjligheter för våra medarbetare. För vissa medarbetare sträcker de sig över en hel karriär. Våra kärnvärden samarbete, engagemang och mod fungerar som vägvisare och ska inspirera och motivera till höga prestationer i den dynamiska miljö som vår mötesplats är, och som innebär ständig utveckling. Vår gemensamma vision är att bli Europas mest attraktiva mötesplats genom att erbjuda den bästa helhetsupplevelsen.

Under året har samtliga chefer deltagit i ledarträning i kommunikativt ledarskap, medarbetarskap och kultur. Vi har också utbildat ett hundratal medarbetare inom säkerhet och hållbarhet samt hållit workshops och utbildningar kring likabehandling.

GOD HÄLSA BLAND
VÅRA MEDARBETARE
BIDRAR TILL ATT
SKAPA EN ATTRAKTIV
OCH HÅLLBAR
ARBETSPLATS

VI SKAPAR UPPELVELSER FÖR LIVET

För oss är det viktigt att våra medarbetare är engagerade, tar ansvar och har en vilja att utvecklas, det är så vi definierar medarbetarskap. Vi ser våra medarbetare som upplevelseambassadörer och kan dagligen se hur ett starkt medarbetarskap ökar vår kundnöjdhet och medarbetares närvaro och prestation. Det skapar i sin tur oförglömliga upplevelser för våra besökare.

Våra ledare ansvarar för att inspirera, engagera och utveckla våra medarbetare. Under året har vi genomfört utbildningsinsatser inom kommunikativt ledarskap för våra ledare, ett initiativ som påbörjades 2016, med ambitionen att bli en ännu attraktivare arbetsgivare och möta våra kunder på bästa sätt. Vi har också gjort flera insatser i syfte att stärka vårt arbetsgivarvarumärke.

VÄSTRA GÖTALANDS MEST ATTRAKTIVA ARBETSGIVARE

Sedan 2014 genomför vi en medarbetarundersökning där vi kan jämföra resultatet med drygt 500 000 svar från 200 nationella och internationella organisationer.

Mätningarna fokuserar främst på tre index: engagemang, teameffektivitet och ledarskap. Det högsta värdet på samtliga index är 100.

I årets undersökning gav indextalet 79 för engagemang och 73 för teameffektivitet samt 77 för ledarskap. Resultatet visar att vi har stolta, motiverade och engagerade medarbetare. Ett kvitto på vår attraktivitet som arbetsgivare fick vi under året när branschorganisationen Visita lät yrkesverksamma inom besöksnäringensindustri i Västra Götaland lista vilken arbetsgivare de helst skulle arbeta hos. Gothia Towers, där majoriteten av våra medarbetare arbetar idag, tog hem förstaplatsen.

En god hälsa bland våra medarbetare bidrar till att skapa en attraktiv och hållbar arbetsplats. Varje år genomför vi en rad hälsofrämjande insatser och sedan flera år tillbaka driver vi ett hälsoarbete där vi strävar efter att ge medarbetarna förutsättningar att främja sin egen hälsa och göra sunda val.

ORGANISATION OCH MEDARBETARSTATISTIK

Tretton

ÅRETS eNPS-VÄRDE VAR 13. eNPS (Net Promoter Score) mäter koncernens attraktivitet och medarbetarlojalitet i den årliga medarbetarundersökningen. Årets benchmark var 8.

MEDARBETARUNDERSÖKNING

79 Engagemang

73 Teameffektivitet

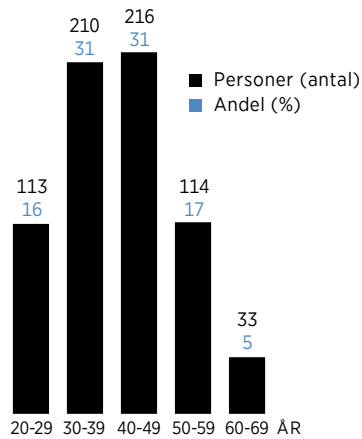
77 Ledarskap

Tre index används i medarbetarundersökningen för att mäta engagemang, teameffektivitet och ledarskap.

Resultatet jämförs med drygt 500 000 svar från 200 nationella och internationella organisationer.

Benchmark för dessa index 2017 var: 79, 73 och 77.

ÅLDERSFÖRDELNING TILLVIDARE-ANSTÄLLNING I KONCERNEN

47 47 procent av cheferna inom koncernen var kvinnor, 53 procent var män.

78 Totalt hade koncernen 78 chefer 2017.

SJUKFRÅNVARO KONCERNEN (TOTALT)

5,4%

837
MEDELANTAL ANSTÄLLDA

MEDELÅLDERN inom koncernen var 40 (40) år.

MEDELANSTÄLLNINGSTIDEN i koncernen var 8,4 (8,5) år.

HÅLLBARHET LÄGE FÖR EN BÄTTRE VÄRLD

Resor, boende, transporter, mässor och restauranger ger ett avtryck på omvärlden vi inte kan blunda för. Vi vill ta vårt ansvar och vara med och driva den hållbara utvecklingen framåt.

För oss är det viktigt att våra besökare känner sig trygga i att vi erbjuder förstklassiga upplevelser samtidigt som vi tar ansvar för de avtryck som vi skapar. Vi tycker att en bra mötesplats inte bara ska vara redo för framtiden – den ska leda oss dit.

Det är helt enkelt läge för en bättre värld. Sedan 1997 har vi jobbat med hållbar utveckling som en naturlig del i hela verksamheten. Idag är hållbarhet en av våra fem huvudstrategier och en naturlig del i vår vision om att bli Europas mest attraktiva mötesplats genom att erbjuda den bästa helhetsupplevelsen.

VIKTIGA HÄNDELSER UNDER ÅRET:

- I januari presenterade vi vårt nya hälsoprojekt som vänder sig mot koncernens medarbetare. Syftet är att ge medarbetarna förutsättningar att främja sin hälsa och göra sunda val.
- I februari uppdaterade vi vårt kemikaliehanteringssystem till en version som förenklar vårt arbete och samtidigt ger oss information och tillgång till olika riskregister.
- I oktober producerade vi en fotoutställning om personal och volontärer som arbetar på Göteborgs Räddningsmissions kafé för hemlösa. Utställningen visades i hotelllobbyn. Vi växlade också upp samarbetet med Räddningsmissionens kaféverksamhet där vi sedan tidigare bidrar med mat, klädinsamlingar och volontärarbete.

- I november omvandlade vi 335 kilo utslitna datorer till 54 300 kronor via stiftelsen IT4Kids som vi samarbetar med sedan tidigare. Summan donerades till Solrosen, ett projekt som fokuserar på barn som har det svårt i vardagen och drivs av Göteborgs Räddningsmission.
- För andra året i rad tilldelades Göteborg förstaplatsen i Global Destination Sustainability Index. Vi samarbetar med staden i hållbarhetsfrågor och förstaplatsen innebär ett erkännande som stärker oss på den internationella marknaden.
- För andra året i rad blev också alla godstransporter som förmedlas av oss, via vår speditör, klimatkompenserade.
- Under 2017 har vi hållit ett flertal workshops och utbildningar kring likabehandling. Föregående år färdigställde vi vår likabehandlingspolicy och insatserna är en del av implementeringen.

FRÅN STÄD OCH TRANSPORT TILL MAT OCH DRYCK

Vi har en bred verksamhet och har identifierat ett antal fokusområden där vi påverkar människor och miljö, från städ och transport till mat och dryck. Hållbarhetsarbetet drivs av engagerade medarbetare från hela verksamheten. Läs mer om arbetet i vår hållbarhetsrapport på sidorna 26–29.

ISO 20121 heter den internationella hållbarhetsstandard som vi är certifierade enligt.

Certifieringen är framtagen för att skapa hållbara evenemang och användes första gången under OS i London 2012.

128 000

128 000 KRONOR skänktes under julklappsinsamlingen till Göteborgs Räddningsmission. Summan gick bland annat till stödsamtal för barn, gosedjur till ensamkommande flyktingbarn och grötfrukostar på Räddningsmissionens café för hemlösa.

5 500 julklappar

samlades in under Gothia Towers årliga julklappsinsamling. Alla julklappar delades ut av Göteborgs Räddningsmission till behövande barn och unga.

Tillgänglighet

UNDER ÅRET uppdaterade vi information om anläggningens tillgänglighet på www.t-d.se för att göra det enklare för alla att besöka vår mötesplats.

TillgänglighetsDatabasen

100%

HUNDRA PROCENT av kaffet som vi serverar på vår mötesplats är ekologiskt och rättvisemärkt.

66 procent

66 PROCENT av våra tillsvidareanställda medarbetare har hittills genomfört den hållbarhetsutbildning som vi introducerade 2015.

7 046

7 046 portioner skänktes till Göteborgs Räddningsmission.

STYRELSE

Stående från vänster: Roger Holtback, Carin Kindbom, Charlotte Ljunggren, Håkan Linnarsson, Jonas Ransgård.
Sittande från vänster: Johan Trouvé, Jack Forsgren, Christel Armstrong Darvik, Olof Persson, Helene Odenjung.
På bilden saknas Maria Dahlqvist, styrelsens sekreterare.

ROGER HOLTBACK**Styrelseordförande**

Huvudsaklig sysselsättning: Ägare av investerings- och företagsgruppen Holtback Group AB samt privat fastighetsutveckling och kvalificerat rådgivningsarbete.

Övriga styrelseuppdrag: Styrelseordförande i Holtback Group AB. Styrelseledamot Rullpack AB, Pingvin AB, Hultsteins AB, Trox AB, L'Homme Rouge AB, RH Property AB, Ellen Industrifastighets AB, Fastighets AB Hultsteins med flera. Senior advisor i Stena Sfärråd.

JACK FORSGREN**Vice ordförande**

Huvudsaklig sysselsättning: Egenföretagare och styrelseuppdrag.

Övriga styrelseuppdrag: Styrelseledamot i Maquire AB och Bilia AB, ledamot i IVA.

CARIN KINDBOM**VD och koncernchef Svenska Mässan**

Huvudsaklig sysselsättning: VD och koncernchef Svenska Mässan.

Övriga styrelseuppdrag: Styrelseledamot i Handelsbanken Västra Sverige, Sten A Olssons Stiftelse för Forskning och Kultur samt UFI (The Global Association of the Exhibition Industry).

JONAS RANSGÅRD

Huvudsaklig sysselsättning: Vice ordförande i Göteborgs kommunstyrelse.

Övriga styrelseuppdrag: Ordförande i Göteborgsregionens kommunalförbund, vice ordförande i Göteborgs Stadshus AB, ersättare i styrelsen för Sveriges Kommuner och Landsting (SKL).

CHARLOTTE LJUNGGREN

Huvudsaklig sysselsättning: Flygplatsdirektör Göteborg Landvetter Flygplats.

Övriga styrelseuppdrag: Styrelseledamot i Thomas Concrete Group AB.

HÅKAN LINNARSSON

Huvudsaklig sysselsättning: Regionråd i Västra Götalandsregionens regionstyrelse.

Övriga styrelseuppdrag: Styrelseordförande i Göteborg & Co, vice ordförande Folkhälsokommittén, ersättare Sjukvårdsdelegationen Sveriges Kommuner och Landsting (SKL).

JOHAN TROUVÉ

Huvudsaklig sysselsättning: VD Västsvenska Handelskammaren.

Övriga styrelseuppdrag: Styrelseledamot i Stiftelsen Korsvägen (Universeum) och Transportstyrelsen, styrelseordförande Gullmarsstrand Hotell & Konferens, ledamot Länsstyrelsen i Västra Götalands Insynsråd.

CHRISTEL ARMSTRONG DARVIK

Huvudsaklig sysselsättning: Senior rådgivare Stena Fastigheter AB.

Övriga styrelseuppdrag: Styrelseledamot i Stiftelsen Chalmers Tekniska Högskola. Styrelsesuppleant i Fastighetsägarna Sverige AB.

HELENE ODENJUNG

Huvudsaklig sysselsättning: Kommunalråd i Göteborgs kommunstyrelse.

Övriga styrelseuppdrag: Styrelseledamot i Stiftelsen Chalmers Tekniska Högskola, ISGR (International School of Gothenburg Region), Göteborgs Stadshus AB, KPA Pensionsförsäkringar och Göteborgspriset för hållbar utveckling.

OLOF PERSSON

Huvudsaklig sysselsättning: Senior Operating Executive, Cerberus European Capital Advisors LLP.

Övriga styrelseuppdrag: Ordförande i New Wave Group och Staples Solutions B.V.

MARIA DAHLQVIST

Huvudsaklig sysselsättning: Advokat, Setterwalls Advokatbyrå.

KONCERNLEDNING

CARIN KINDBOM

VD och koncernchef

Tidigare erfarenheter från IT- och resebranschen.
Utbildad vid Göteborgs universitet.

ANDERS TUFVESSON

Ekonomi- och finansdirektör

Tidigare erfarenheter från handelsföretag,
medtech- och varvsindustrin.
Utbildad vid Göteborgs universitet.

PETER SCOTT

Direktör Mässor och Möten Industri och Livsstil

Tidigare erfarenheter från mässbranschen.
Utbildad vid Högskolan i Halmstad.

HENRIK EDMAN

**Tf. Direktör Mässor och Möten Kultur, Media
och Samhälle**

Tidigare erfarenheter från mässbranschen.
Utbildad vid Göteborgs universitet.

ANNA WIKSTRÖMER SUNDGREN

HR-direktör

Tidigare erfarenheter från rese-, rekryterings- och finansbranschen.

Utbildad vid Göteborgs universitet.

CARINA DIETMANN

Kommunikationsdirektör

Tidigare erfarenheter från IT och telekom-, medie-, rese- och transportbranschen.

Utbildad vid Göteborgs universitet.

MALIN FRANCK

Restaurangdirektör

Tidigare erfarenheter från turism-, hotell- och restaurangbranschen.

Utbildad vid Uppsala universitet.

JOACHIM HULT

Fastighetsdirektör

Tidigare erfarenheter från fastighetsbranschen.

ELISABETH THOMSON

Hotelldirektör

Tidigare erfarenheter från hotellbranschen.

Utbildad vid IHTTI School of Hotel Management.

BENNY KARLSSON

(Tillträder 1 april 2018)

Marknads- och försäljningsdirektör

Tidigare erfarenheter från e-handel, event-, underhållnings- och konferensbranschen.

Utbildad vid IHM Business School.

HUVUDMANNARÅD

HUVUDMANNARÅD

Ordförande: Göran Bengtsson

1:e vice ordförande: Roger Holtback

2:e vice ordförande: Bjarne Holmqvist

VALDA AV GÖTEBORGS KOMMUNFULLMÄKTIGE:

Jonas Ransgård

Helene Odenjung

Håkan Linnarsson

VALDA AV VÄSTSVENSKA HANDELSKAMMAREN:

Jack Forsgren

Johan Trouvé

Caroline Krensler

VALDA AV FÖRETAGARNA GÖTEBORG:

Gunilla Almgren

Swen Persson

VALDA AV GÖTEBORGS KÖPMANNAFÖRBUND:

Kenneth Odéus

Ulla Nilson

VALD AV AGENTURFÖRETAGEN:

Helena Waker

VALD AV CHALMERS TEKNISKA HÖGSKOLA:

Stefan Bengtsson

VALD AV FORDONSKOMPONENTGRUPPEN:

Fredrik Sidahl

VALD AV FÖRETAGARNA VÄSTRA GÖTALAND:

Cathrine Dellborg

VALD AV GÖTEBORGS UNIVERSITET:

Ewa Wiberg

VALD AV HANDELSHÖGSKOLAN VID GÖTEBORGS UNIVERSITET:

Lena Mossberg

VALD AV SVENSK HANDEL:

Thomas Strindeborn

VALD AV SVENSK SJÖFART:

Claes Berglund

VALD AV SÄLJARNAS RIKSFÖRBUND:

Petra Persson

VALDA AV SVENSKA MÄSSANS HUVUDMANNARÅD:

Dennis Andersson

Christel Armstrong Darvik

Christina Backman

Göran Bengtsson

Håkan Friberg

Annika Gillek

Markus Granlund

Carl-Johan Hagman

Eva Halvarsson

Peter Hjörne

Bjarne Holmqvist

Roger Holtback

Tom Johnstone

Charlotte Ljunggren

Per Löjdquist

Lars G. Malmer

Lennart Mankert

Hans-Olov Olsson

Olof Persson

Christina Rogestam

M. Johan Widerberg

SEKRETERARE:

Göran Petersson

REVISORER:

Aukt.rev. Heléne Siberg Wendin, EY AB

Aukt.rev. Andreas Mast, EY AB

REVISORSSUPPLEANTER:

Aukt.rev. Staffan Landén, EY AB

Aukt.rev. Nina Bergman, EY AB

I mars introducerade vi medlemskap på Upper House Spa. Som medlem får besökaren fri tillgång till vårt spa, gym och yogapass alla dagar om året. Den utanpåliggande poolen är en populär favorit som 2017 blev utsedd till en av världens 12 häftigaste pooler.

Svenska Mässan koncernen har arbetat med hållbar utveckling i mer än 20 år och ser det som en nyckelfaktor för att skapa lönsam tillväxt och vara en attraktiv mötesplats. I takt med att koncernen växer, så ökar också koncernens potentiella påverkan på samhället i form av resor, boende, transporter, mässor och restauranger. Svenska Mässan koncernen tar ansvar genom ett aktivt hållbarhetsarbete som kännetecknas av samarbete, engagemang och en vilja om att fortsätta driva den hållbara utvecklingen framåt. Arbetet drivs av engagerade medarbetare i hela koncernen.

Koncernens affärsmodell syftar till att skapa affärsskapande möten och minnesvärda upplevelser samt lönsam tillväxt. Modellen bygger på ett helhetserbjudande där besökare tar del av olika former av upplevelser under ett och samma tak. Sedan 2015 är hållbarhet en av fem strategier som ska bidra till att koncernen når visionen om att bli Europas mest attraktiva mötesplats genom att erbjuda den bästa helhetsupplevelsen.

I hållbarhetsarbetet fokuserar Svenska Mässan koncernen på ett antal fokusområden. Samtliga har valts utifrån resultatet i ett antal hållbarhetsutredningar som koncernen genomfört. Syftet med utredningarna har varit att identifiera var verksamhetens påverkan är som störst ur ett hållbarhetsperspektiv.

En hållbarhetsgrupp ansvarar för att driva koncerns hållbarhetsfrågor. Gruppen består av ansvariga för respektive fokusområde samt representanter för ett antal vitala verksamhetsfunktioner. Gruppens medlemmar har ett delegerat ansvar i hållbarhetsfrågor som berör deras ansvarsområde och säkerställer uppföljning och resultat av uppsatta mål. I gruppen ingår också koncernens kommunikationsdirektör som är ledningens representant i hållbarhetsfrågor.

Sedan 2015 följs koncernens hållbarhetsarbete upp enligt ett ledningssystem som bygger på ISO 20121 där koncernen är tredjepartscertifierad. I certifieringen ingår ett årligt riskhanteeringsarbete där respektive fokusområde bedöms enligt en framtagen modell.

SAMMANFATTNING

Svenska Mässan koncernen har en bred verksamhet som omfattar flera olika verksamhetsområden, från hotell, mat och dryck, konferens och event till mässor och möten. Hållbarhetsarbetet fokuserar på ett antal områden som sedan 2015 följs upp utifrån definierade rutiner och långsiktiga mål. Målen följs årligen upp utifrån flera mätpunkter och är en viktig del av koncernens strategi 2015–2018.

Miljö & CSR

ENERGI OCH KLIMAT

Koncernen vill erbjuda en klimatsmart mötesplats och sedan 2011 täcks hela anläggningens elbehov av vindkraft. Belysning, ventilation, uppvärmning, kyla och beteenden är faktorer som påverkar koncernens energiförbrukning och ett fortlöpande arbete bedrivs för att optimera Svenska Mässans koncerns fastigheter med hänsyn till dessa faktorer. Det långsiktiga målet är att den totala energiförbrukningen för el, värme, kyla och gas ska vara fossilfri och att koncernens totala energianvändning ska vara 183 kWh per kvadratmeter. Stödjande dokument är koncernens hållbarhetspolicy som följs upp via årsbundna mål.

NYCKELTAL	2017	2016
Energiförbrukning per kvm	182 kWh	190 kWh
Koldioxidutsläpp per kvm kopplat till koncernens energiförbrukning ⁽¹⁾	4,9 kg	5,3 kg

⁽¹⁾ Klimatbokslutet är upprättat i enighet med Greenhouse gas protocol (Greenhouse gas protocol är en global standard för mätning, hantering och rapportering av växthusgasutsläpp). Vi tillämpar dual reporting och redovisar här värdet utifrån market-based beräkningen.

MAT OCH DRYCK

Ekologiskt, närproducerat och rättvist är ledord som Svenska Mässan koncernen strävar efter att uppfylla i restaurangernas utbud. Restaurangernas vin- och öllistor innehåller ett flertal ekologiska alternativ och utvecklas kontinuerligt. Minskat matsvinn och fler hållbarhetscertifieringar för restaurangverksamheten är koncernens långsiktiga mål för fokusområdet. Stödjande dokument är koncernens hållbarhetspolicy som följs upp via årsbundna mål.

NYCKELTAL	2017	2016
Ekologiska basvaror av vårt totala livsmedelssortiment räknat i procent	17,4 %	17,3 %

KEMIKALIER

Svenska Mässan koncernen strävar efter att alla produkter som används i den dagliga driften ska vara miljömärkta med EU-blomman, Svanen eller Bra Miljöval. Det gäller alltifrån diskmedel, fönsterputs, golv- och badrumsrengöring till målarfärger och limmer. Ett fortlöpande arbete sker för att begränsa behovet av kemikalier, bland annat genom innovativa lösningar och förändrade arbetssätt. På sikt är målet att utifrån en handlingsplan eliminera farliga ämnen som listas i Kemikalieinspektionens PRIO-databaslista. Stödjande dokument är koncernens hållbarhetspolicy som följs upp via årsbundna mål.

NYCKELTAL	2017	2016
Volymprocent av kemikalieanvändningen som är miljömärkt	74,4 %	73,0 %

AVFALL

Koncernen arbetar löpande för att minska den totala avfallsmängden och förenkla för besökare, gäster och kunder att hantera sitt avfall. Drygt 85 procent av det totala avfallet återvinns. Målet är att 99 procent av koncernens avfall ska vara material- eller energiåtervunnet alternativt återanvänt. På mötesplatsen finns behållare för att sortera papper, brännbart, glas och burkar. Av den totala mängden avfall komposteras och rötas en del för att omvandlas till biogas, som sedan används för att driva spisar i restaurangköken. Trasig och utsliten IT-utrusning doneras till stiftelsen IT4Kids. Stödjande dokument är koncernens hållbarhetspolicy som följs upp via årsbundna mål.

NYCKELTAL	2017	2016
Återvinningsgrad	93,6 %	90,0 %

TRANSPORTER

Svenska Mässan koncernens intention är att minska koldioxidutsläppen och trafiktrycket i centrala Göteborg. Koncernen optimerar därför sin logistik genom samlastning och komprimering av godsmängder till och från anläggningen. Antalet transporter under ett verksamhetsår varierar beroende på antalet mässor och event som arrangeras på mötesplatsen. Det långsiktiga målet, som uppnåtts de senaste två åren, är att alla godstransporter som koncernen gör i egen regi är klimatkompenserade. Koncernen har under året minskat antalet godstransporter till mötesplatsen med 590 stycken genom samlastning. Stödjande dokument är koncernens hållbarhetspolicy som följs upp via årsbundna mål.

SAMHÄLLENGAGEMANG

Koncernen väljer att stödja organisationer och projekt som på en lokal nivå verkar för goda syften. Svenska Mässan koncernens samarbetspartner är främst Göteborgs Räddningsmission och El Systemas Vänner i Göteborg. Räddningsmissionen hjälper människor i samhällets utkant och El Sistema använder musik för att skapa en positiv social förändring i barns liv. Båda samarbeten går flera år tillbaka i tiden och det långsiktiga målet för koncernen är att genom ett aktivt samhällsengagemang medverka till en hållbar stad med resultat som uppmärksammas positivt.

TILLGÄNGLIGHET

Svenska Mässan koncernen genomför och planerar både kort- och långsiktiga anpassningar av anläggningens lokaler. Målet är att alla, oavsett personliga förutsättningar, ska kunna besöka mötesplatsen. Resultatet av arbetet hålls uppdaterat på Tillgänglighetsdatabasen som erbjuder information till allmänheten om tillgänglighet på svenska mötesplatser. Det långsiktiga målet är att anläggningen ska vara ett branschföredöme inom tillgänglighet. Stödjande dokument är koncernens hållbarhetspolicy som följs upp via årsbundna mål.

Sociala förhållanden och personal

FÖRETAGSKULTUR

Svenska Mässan koncernens utveckling och framgång vilar på engagerade och modiga medarbetare som samarbetar för att överträffa besökarnas förväntningar och skapa en plats för unika upplevelser och möten i världsklass. Företagskulturen är affärsdriven med kundupplevelsen i fokus och kännetecknas av våra kärnvärden engagemang, samarbete och mod. Koncernen strävar efter mångfald bland medarbetarna och arbetar aktivt för att främja en inkluderande kultur. Alla tillsvidareanställda medarbetare undervisas löpande via e-learning om koncernens hållbarhetsarbete. Det långsiktiga målet är ett engagemangsindex på 81. Stödjande dokument är koncernens medarbetarundersökning.

NYCKELTAL*	2017	2016
Engagemangsindex (Index EI)	79	76

MEDARBETARE

Koncernen arbetar aktivt för att erbjuda en dynamisk, inspirerande, utvecklande och hållbar arbetsplats. Det finns en bredd av utvecklingsmöjligheter som gör att många medarbetare kan samla hela sin karriär inom koncernen. Medarbetarna ges ett stort individuellt ansvar över sina arbetsuppgifter, ansvarsområden, personliga mål och utveckling. Varje år genomförs individuella mål- och medarbetarsamtal där utvecklingsområden kartläggs. Svenska Mässan koncernens kärnvärden ligger till grund för medarbetarskapet. Det långsiktiga målet för koncernens teameffektivitet är ett index på 74. Se not 5 för ytterligare information avseende antal anställda. Stödjande dokument är koncernens medarbetarpolicy och medarbetarundersökning.

NYCKELTAL*	2017	2016
Teameffektivitet (Index TEI)**	73	-

LEDARSKAP

Svenska Mässan koncernen anser att bra ledarskap är en framgångsfaktor för att skapa en konkurrenskraftig och hållbar arbetsplats. Ledarfilosofin är att motivera, engagera, utveckla och skapa resultat genom andra och ledarskapet genomsyras av koncernens kärnvärden. Kompetensutvecklingsinsatser för ledare genomförs kontinuerligt inom ledarskap, arbetsmiljö och arbetsrätt. En medarbetarundersökning genomförs årligen där alla chefer tar del av feedback på sitt ledarskap. Det långsiktiga målet är ett ledarskapsindex på 78. Stödjande dokument är koncernens ledarskapspolicy och medarbetarundersökning.

NYCKELTAL*	2017	2016
Ledarskapsindex (Index LSI)**	77	-

ARBETSMILJÖ

En god, säker och hållbar arbetsplats är koncernens övergripande målsättning. Koncernen arbetar systematiskt med arbetsmiljöfrågor, bland annat genom att rapportera och följa upp tillbud och olycksfall samt genom att löpande genomföra skyddsronder, riskbedömningar och medarbetarundersökningar. Inom koncernen finns en arbetsmiljökommitté som träffas regelbundet och medarbetare, chefer och skyddsombud samverkar för att bevara och skapa en god arbetsmiljö. Svenska Mässan koncernen driver också ett hälsoarbete som strävar efter att ge medarbetare förutsättningar att främja sin egen hälsa och göra sunda val. Det långsiktiga målet är ett index på 73 för koncernens psykosociala arbetsmiljö. Stödjande dokument är koncernens arbetsmiljöpolicy och handlingsplan samt policy mot alkohol och droger.

NYCKELTAL*	2017	2016
Psykosocial arbetsmiljö (Index PAI)**	72	-
Sjukfrånvaro i koncernen	5,4 %	5,2 %

LIKABEHANDLING

Alla medarbetare i Svenska Mässan koncernen har samma värde. Medarbetare ska bemötas med respekt och värdighet oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Alla ska ha lika goda förutsättningar att lyckas och prestera sitt bästa. Svenska Mässan koncernen har utarbetat en likahandlingspolicy och en plan för lika rättigheter och möjligheter som innehåller mål för koncernens likabehandlingsarbete. Likabehandlingspolicyn är en del av medarbetarpolicyn. Det långsiktiga målet är ett likabehandlingsindex på minst 90. Stödjande dokument är koncernens likabehandlingspolicy och plan för lika rättigheter och möjligheter.

NYCKELTAL*	2017	2016
Likabehandlingsindex	87	86

* Index är ett resultat av utvalda frågeställningar i koncernens medarbetarundersökning som genomförs tillsammans med Netsurvey. Resultatet jämförs med drygt 500 000 svar från över 200 nordiska och internationella organisationer. Det högsta värdet på samtliga index är 100. Index för likabehandling mäts endast för Svenska Mässan koncernen och är ett undantag.

** På grund av att koncernens metod för räkna ut berörda index ändrats 2017 finns ej jämförbara index för 2016.

Respekt för mänskliga rättigheter

I koncernens uppförandekod listas grundläggande hållbarhetskrav samt etiska riktlinjer som ställs på leverantörer med en omsättning på mer än 3,5 MSEK. Uppförandekoden omfattar även mänskliga rättigheter och är en del av varje förhandling. Leverantörer ansvarar för att dess underleverantörer följer koncernens uppförandekod. Uppföljning sker löpande i samband med att avtal nytecknas samt på kvartalsvisa uppföljningsmöten med leverantörerna. Stödjande dokument är koncernens uppförandekod för leverantörer.

Motverka korruption

Svenska Mässan koncernen har inte haft några rapporterade fall av korruption under året eller föregående år. Korruptionsfrågor hanteras i riskhanteringsarbetet som styrs av riskhanteringspolicyn. I uppförandekoden anges tydlig hur koncernens medarbetare ska förhålla sig till kunder, potentiella kunder, leverantörer och konsulter avseende eventuella gåvor, representation och dylikt. Stödjande dokument är koncernens uppförandekod för leverantörer, uppförandekod för medarbetare och riskhanteringspolicy.

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Till styrelsen i Svenska Mässan Stiftelse, org.nr 857201-2444

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för år 2017 på sidorna 26-29 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 *Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten*. Detta innebär att vår granskning av hållbarhets-

rapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Uttalande

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Göteborg den 2 mars 2018

Heléne Siberg Wendin
Auktoriserad revisor

Andreas Mast
Auktoriserad revisor

Styrelsen och verkställande direktören för Svenska Mässan Stiftelse, organisationsnummer 857201-2444 med säte i Göteborg, får härmed avge årsredovisning och koncernredovisning för verksamheten i stiftelsen och koncernen för räkenskapsåret 2017.

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusental kronor. Uppgifter inom parentes avser föregående år.

VERKSAMHETEN

Svenska Mässan-koncernen är en av norra Europas största integrerade mötesplatser. Koncernen driver i egen regi mäss-, mötes-, hotell- och restaurangverksamhet. Läget mitt i Göteborgs centrum gör att Svenska Mässan, på gångavstånd, kan erbjuda ett stort utbud av kultur, nöjen och restauranger vilket sammantaget med helhetskonceptet ger närmast unika förutsättningar på den nationella och internationella mötesmarknaden. Konceptet gör att Svenska Mässan kan ta ett heltäckande grepp och möta kundernas behov, samtidigt som de olika affärsdrivande dotterbolagen skapar mervärden inom koncernen.

Svenska Mässan genomför mässor och mötesarrangemang, kongresser, event och dagkonferenser. Koncernen driver Gothia Towers som är ett av norra Europas största hotell och en av Sveriges största restaurangverksamheter med bland annat Upper House Dining, Heaven 23, West Coast, Imagine, TwentyFourSeven och Ristoria. Koncernen har 837 heltidssysselsatta och hade omkring 1,8 miljon besökare under 2017. Dessa beräknades generera 3,1 miljarder kronor under året i turist-ekonomiska effekter till Göteborg.

Moderbolaget Svenska Mässan Stiftelse är en ekonomiskt fristående stiftelse med uppdrag att främja näringslivets intressen främst i Västsverige. Svenska Mässan Stiftelse har fyra verksamhetsdrivande dotterbolag:

- Svenska Mässan Gothia Towers AB utvecklar och driver mässor och event tillsammans med hotell-, restaurang- och mötesverksamhet.
- Sweden MEETX AB utvecklar och driver seminarieverksamhet.
- Svenska Mässan Hotellfastigheter AB äger och förvaltar koncernens hotellfastighet.
- Mässans Gata AB äger och förvaltar koncernens kontorsfastighet.

VÄSENTLIGA HÄNDELSER UNDER RÄKENSKAPSÅRET

I samband med en större omorganisation inom Svenska Mässan koncernen har de verksamhetsdrivande dotterbolagen Svenska Mässan Mässor och Möten AB, Gothia Towers AB, Bok & Bibliotek i Norden AB samt Kvalitetsmässan AB, fusionerats med det helägda dotterbolaget Svenska Mässan Gothia Towers AB. Fusionerna verkställdes under november 2017 och förändringen grundar sig i ambitionen om en mer ändamålsenlig legal koncernstruktur.

KONCERNENS RESULTAT OCH STÄLLNING

Koncernens omsättning för 2017 uppgick till 1 247 Mkr (1 255). Hotellverksamheten går fortfarande bra och överträffade våra prognoser och ökade 18 mkr jämfört med 2016. Mässportföljen har under 2017 varit starkare än 2016 och omsättningen ökade med 19 Mkr. Mötes- och konferensverksamheten och koncernens övriga verksamheter såsom restauranger har haft en något svagare år än 2016 vad gäller omsättning.

Resultat före avskrivningar uppgick till 214 Mkr (231), motsvarande en EBITDA-marginal om 17,1 % (18,4). Rörelseresultatet uppgick till 113 Mkr (129), motsvarande en rörelsemarginal om 9,1 % (10,3). Det finansiella nettot uppgick till -56 Mkr (-53). Resultatet efter finansiella poster uppgick till 57 Mkr (76).

Koncernens kassaflöde före investeringar uppgick till 180 Mkr (205). Investeringsverksamheten uppgick till -188 Mkr (-85), vilket ger ett kassaflöde efter investeringar på -8 Mkr (120). Kassaflödet från finansieringsverksamheten uppgick till 0 Mkr (-89). Årets kassaflöde uppgick till -8 Mkr (31).

Koncernens investeringar avseende byggnader, inventarier och immateriella tillgångar är huvudsakligen hänförliga till renovering av fyra hotellvåningar, ombyggnation av entrén mitt emot Liseberg, renovering av kontorslokaler, och utveckling av de nya restaurangkoncepten Ristoria och Seasons. Koncernens egna kapital uppgår till 641 Mkr (598).

STIFTELSENS RESULTAT OCH STÄLLNING

Moderbolagets omsättning för år 2017 uppgick till 127 Mkr (107). Rörelseresultatet uppgick till -29 Mkr (-27). Det finansiella nettot var -14 Mkr (-10) och resultat efter finansiella poster var -43 Mkr (-37). Koncernbidrag har erhållits från dotterbolagen Svenska Mässan Gothia Towers AB och Sweden MEETX AB med 113 Mkr och lämnats till dotterbolagen Svenska Mässan Hotellfastigheter AB och Mässans Gata AB med 51 Mkr. Koncernbidragen redovisas som bokslutsdisposition.

Under året har investeringar i byggnader, inventarier samt immateriella anläggningstillgångar på 88 Mkr (22) genomförts.

Moderbolagets kassaflöde före investeringar för 2017 uppgick till -22 Mkr (66). Moderbolagets likviditet uppgick till 53 Mkr vid årets slut. Moderbolaget disponerar 100 Mkr i avtalade ej utnyttjade kreditfaciliteter.

HÅLLBARHET

I enlighet med ÅRL 6 kap 11§ har Svenska Mässan Stiftelse valt att upprätta den lagstadgade hållbarhetsrapporten som en från årsredovisningen avskild rapport. Hållbarhetsrapporten har överlämnats till revisorn samtidigt som årsredovisningen. Hållbarhetsrapporten återfinns på sidorna 26–29 i detta tryckta dokument.

RISKER OCH RISKHANTERING

En redogörelse för aktuella risker och osäkerhetsfaktorer återfinns i not 2.

STYRELSEN OCH UTSKOTT

Svenska Mässan Stiftelse har ett huvudmannaråd med högst 50 ledamöter. Till ledamöter i rådet utses personer från organisationer som kan vara till gagn för Stiftelsen. Huvudmannarådet utser inom sig förste ordförande och andra ordförande. Huvudmannarådet har årligen ett ordinarie sammanträde varvid Stiftelsens årsredovisning behandlas, beslut fattas om ansvarsfrihet för styrelseledamöter och verkställande direktör, och val sker av både ledamöter till styrelsen och av revisorer. Vidare beslutar Huvudmannarådet om arvoden.

Styrelsen i Svenska Mässan Stiftelse består av tio ledamöter inklusive verkställande direktören och en till styrelsen adjungerad arbetstagarrepresentant. I styrelsen ingår tre av Göteborgs kommun utsedda ledamöter. Övriga ledamöter är främst hämtade från Göteborgs näringsliv. Styrelsen utser inom sig styrelsens ordförande och vice ordförande. Styrelsen utgör på så sätt ett kraftfullt nätverk som knyter samman näringsliv och samhälle i regionen. Arbetsordningen för styrelsen innehåller bland annat uppgifter om ansvarsfördelning mellan styrelsen, ordföranden i styrelsen, verkställande direktören och styrelsens utskott.

Styrelsens arbete följer en årlig mötesplan med en fast grundstruktur för dagordningen vid varje möte. Vid mötena deltar vid behov tjänstemän i Stiftelsen som föredragande. Under året har sex styrelsemöten avhållits. Stiftelsens revisorer har deltagit vid ett styrelsemöte under året. Styrelsen fastställer Stiftelsens årsredovisning.

Styrelsens arbete förbereds av ett omfattande utskottsarbete som engagerar flera av styrelsens ledamöter. För närvarande finns fyra utskott, revision och risk-, ersättning-, finans- och fastighetsutskott.

- Revision- och riskutskottet står för kontakter med Stiftelsens revisorer samt för planering och genomförande av revisionen. Utskottet består av Jack Forsgren (styrelsens vice ordförande), Charlotte Ljunggren och Johan Trouvé.
- Finansutskottet består av Roger Holtback (styrelsens ordförande), Jack Forsgren (styrelsens vice-ordförande) och Christel Armstrong Darvik. Utskottet behandlar Stiftelsens finansieringsfrågor.
- Ersättningsutskottet behandlar VD:s och företagsledningens anställningsvillkor samt successionsfrågor. Utskottet består av styrelsens ordförande Roger Holtback och vice ordförande Jack Forsgren.
- Fastighetsutskottet bereder alla större och långsiktiga fastighetsfrågor. Utskottet består av styrelseledamöterna Roger Holtback (styrelsens ordförande), Jack Forsgren (styrelsens vice ordförande) och Christel Armstrong Darvik.

Styrelsearbetet utvärderas årligen och årets utvärdering gav liksom tidigare år en fortsatt positiv bild av styrelsens arbete och underlag för ytterligare förbättringar. Styrelsen utvärderar också utskottens arbete och försäkras sig om att utskottsarbetet dokumenteras och bedrivs på ett effektivt och bra sätt.

FÖRVÄNTNINGAR OM FRAMTIDA UTVECKLING

Svenska Mässans mål är lönsam tillväxt, vilket blir ett kraftfullt medel för att uppnå Stiftelsens ändamål att främja näringslivets intressen i Göteborg.

Periodiciteten av vilka mässor som genomförs kan påverka omsättning och rörelseresultatet för vissa år. Svenska Mässan har under de senaste åren framgångsrikt lyckats utjämna beläggningen och fylla tomrummen med olika typer av event och kongresser så att omsättningen blivit jämnare mellan åren. 2018 är ett starkt år för koncernens mässportfölj varmed både omsättning och resultat förväntas vara högre än 2017.

Koncernresultaträkning

KKR	NOT	2017	2016
Nettoomsättning	3, 31	1 246 787	1 255 366
Rörelsens kostnader			
Övriga externa kostnader	4, 31	-569 683	-588 321
Personalkostnader	5	-462 906	-435 902
Avskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	6	-100 516	-101 518
Övriga rörelsekostnader	7	-588	-589
Summa rörelsens kostnader		-1 133 693	-1 126 330
Rörelseresultat		113 094	129 036
Resultat från finansiella intäkter och kostnader			
Resultat från andelar i intressebolag		-	2 092
Resultat från övriga värdepapper		-	125
Ränteintäkter och liknande resultatposter	8	1 062	1 350
Räntekostnader och liknande resultatposter	9	-57 032	-56 915
Summa resultat från finansiella poster		-55 970	-53 348
Resultat efter finansiella poster		57 124	75 688
Skatt på årets resultat	11	-13 263	-16 866
Årets resultat		43 861	58 822

Koncernbalansräkning

KKR	NOT	2017-12-31	2016-12-31
TILLGÅNGAR			
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter	12	2 892	2 177
Varumärken	13	23 957	28 063
		26 849	30 240
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader, markanläggningar och mark	14	2 033 820	1 992 688
Inventarier	15, 16	315 966	291 034
Pågående nyanläggningar	17	31 924	7 309
		2 381 710	2 291 031
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	19	8 739	8 613
Summa anläggningstillgångar		2 417 298	2 329 884
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Varulager			
		10 114	8 427
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		118 831	119 438
Övriga fordringar		22 100	6 333
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	20	10 116	10 117
Skattefordran		123	-
		151 170	135 888
Kassa och Bank			
		54 214	62 154
Summa omsättningstillgångar		215 498	206 469
SUMMA TILLGÅNGAR		2 632 796	2 536 353

Koncernbalansräkning (forts)

KKR	NOT	2017-12-31	2016-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Donationer		570	570
Annat eget kapital inklusive årets resultat		640 619	596 757
Summa eget kapital		641 189	597 327
Avsättningar			
Avsättning för pensioner, PRI	22	82 400	81 782
Övriga avsättningar	19	10 735	10 578
Avsättning uppskjuten skatt	23	167 825	154 567
Summa avsättningar		260 960	246 927
Långfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	24	1 415 000	1 415 000
Summa långfristiga skulder		1 415 000	1 415 000
Kortfristiga skulder			
Förskott från kunder		7 706	5 343
Pågående projekt	25	97 726	57 673
Leverantörsskulder		87 422	100 261
Skatteskuld		-	3 268
Övriga kortfristiga skulder	26	28 071	17 518
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	27	94 722	93 036
Summa kortfristiga skulder		315 647	277 099
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		2 632 796	2 536 353

Koncernens förändringar i eget kapital

	Donationer	Annat eget kapital inkl årets resultat	Minoritets-intresse	Summa eget kapital
Eget kapital 2015-12-31	570	538 759	139	539 468
Årets resultat	-	58 822	-	58 822
Förvärv minoritet	-	-824	-139	-963
Eget kapital 2016-12-31	570	596 757	-	597 327
Årets resultat	-	43 861	-	43 861
Eget kapital 2017-12-31	570	640 619	-	641 189

Kassaflödesanalys för koncernen

KKR	2017	2016
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		
Resultat efter finansiella poster	57 124	75 688
Justering för poster som ej ingår i kassaflödet, mm:		
Förändring av avsättning till pensioner	649	539
Avskrivningar av anläggningstillgångar	100 516	101 518
Resultat vid försäljning av anläggningstillgångar	-	-2 461
Resultat vid utrangering	588	589
Betald inkomstskatt	-2 895	-8 148
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapitalet	155 982	167 725
Förändring av varulager	-1 687	100
Förändring av kortfristiga fordringar	-15 394	-6 467
Förändring av kortfristiga skulder	41 549	43 351
Förändring av rörelsekapitalet	24 468	36 984
Kassaflöde från den löpande verksamheten	180 450	204 709
Investeringsverksamheten		
Investeringar i anläggningstillgångar	-188 390	-86 227
Försäljning av anläggningstillgångar	-	2 633
Investeringar i finansiella anläggningstillgångar	-	-963
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-188 390	-84 557
Kassaflöde före finansieringsverksamheten	-7 940	120 152
Finansieringsverksamheten		
Amortering av skuld till kreditinstitut	-	-89 000
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-	-89 000
Årets kassaflöde	-7 940	31 152
Likvida medel vid årets början	62 154	31 002
Likvida medel vid årets slut	54 214	62 154

Stiftelsens resultaträkning

KKR	NOT	2017	2016
Nettoomsättning	3, 29, 31	126 534	106 808
Rörelsens kostnader			
Övriga externa kostnader	4, 31	-60 187	-44 829
Personalkostnader	5	-65 774	-58 121
Avskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	6	-29 617	-30 577
Övriga rörelsekostnader	7	-163	-
Summa rörelsens kostnader		-155 741	-133 527
Rörelseresultat		-29 207	-26 719
Resultat från finansiella intäkter och kostnader			
Resultat från andelar i intressebolag		-	2 092
Resultat från övriga värdepapper		-	125
Ränteintäkter och liknande resultatposter	8	38 364	39 709
Räntekostnader och liknande resultatposter	9	-51 914	-52 289
Summa resultat från finansiella poster		-13 550	-10 363
Resultat efter finansiella poster		-42 757	-37 082
Bokslutsdispositioner	10	64 335	50 896
Resultat före skatt		21 578	13 814
Skatt på årets resultat	11	-4 837	-2 802
Årets resultat		16 741	11 012

Stiftelsens balansräkning

KKR	NOT	2017-12-31	2016-12-31
TILLGÅNGAR			
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter	12	2 661	1 861
Varumärken	13	23 594	27 337
		26 255	29 198
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader, markanläggningar och mark	14	628 086	597 345
Inventarier	15, 16	78 120	63 819
Pågående nyanläggningar	17	22 028	5 532
		728 234	666 696
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	18	58 231	71 343
Andra långfristiga värdepappersinnehav	19	6 542	6 297
Långfristiga fordringar koncernföretag		494 000	598 000
		558 773	675 640
Summa anläggningstillgångar		1 313 262	1 371 534
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		2 128	319
Fordringar hos koncernföretag		-	5 586
Övriga kortfristiga fordringar		3 200	1 773
Skattefordran		4 254	695
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	20	3 394	5 062
		12 976	13 435
Kassa och Bank		53 453	61 284
Summa omsättningstillgångar		66 429	74 719
SUMMA TILLGÅNGAR		1 379 691	1 446 253

Stiftelsens balansräkning (forts)

KKR	NOT	2017-12-31	2016-12-31
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Eget kapital vid årets början		282 504	271 492
Årets vinst		16 741	11 012
Eget kapital vid årets slut		299 245	282 504
Obeskattade reserver	21	68 540	71 066
Avsättningar			
Avsättning för pensioner, PRI	22	82 400	81 782
Avsättning uppskjuten skatt	23	68 129	63 292
Övriga avsättningar	19	8 004	7 700
Summa avsättningar		158 533	152 774
Långfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	24	710 000	785 000
Skulder till koncernföretag		-	1 813
Summa långfristiga skulder		710 000	786 813
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		15 675	8 621
Skulder till koncernföretag		100 092	117 684
Övriga kortfristiga skulder	26	6 625	4 423
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	27	20 981	22 368
Summa kortfristiga skulder		143 373	153 096
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		1 379 691	1 446 253

Moderbolagets förändringar i eget kapital

	Donationer	Övrigt fritt eget kapital	Årets resultat	Summa eget kapital
Eget kapital 2015-12-31	570	256 245	14 677	271 492
Överföring resultat föregående år	-	14 677	-14 677	-
Årets resultat	-	-	11 012	11 012
Eget kapital 2016-12-31	570	270 922	11 012	282 504
Överföring resultat föregående år	-	11 012	-11 012	-
Årets resultat	-	-	16 741	16 741
Eget kapital 2017-12-31	570	281 934	16 741	299 245

Kassaflödesanalys för stiftelsen

KKR	2017	2016
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		
Resultat efter finansiella poster	-42 757	-37 082
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet, mm:		
Resultat vid utrangering	163	-
Förändring av avsättning till pensioner	677	578
Avskrivningar av anläggningstillgångar	29 617	30 577
Resultat vid försäljning av anläggningstillgångar	-	-2 384
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapitalet	-12 300	-8 311
Förändring av kortfristiga fordringar	459	22 180
Förändring av kortfristiga skulder	-9 725	52 206
Förändring av rörelsekapitalet	-9 266	74 386
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-21 566	66 075
Investeringsverksamheten		
Investeringar i anläggningstillgångar	-88 374	-21 806
Försäljning av anläggningstillgångar	-	2 409
Andelar i koncernföretag	13 112	-1 012
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-75 262	-20 409
Kassaflöde före finansieringsverksamheten	-96 828	45 666
Finansieringsverksamheten		
Förändring av långfristiga fordringar koncernföretag	102 187	-113 000
Upptagna lån från kreditinstitut	-	55 000
Amortering av skuld till kreditinstitut	-75 000	-
Lämnade koncernbidrag	-51 000	-53 555
Erhållna koncernbidrag	112 810	97 256
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	88 997	-14 299
Årets kassaflöde	-7 831	31 367
Likvida medel vid årets början	61 284	29 917
Likvida medel vid årets slut	53 453	61 284

Noter gemensamma för moderbolag och koncern

NOT 1.

REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

ALLMÄNNA REDOVISNINGSPRINCIPER

Årsredovisningen har upprättats enligt Årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

KONCERNREDOVISNING

Koncernredovisningen omfattar Svenska Mässan Stiftelse och de bolag i vilka stiftelsen utövar ett bestämmande inflytande.

Koncernens bokslut är upprättat enligt förvärvsmetoden enligt årsredovisningslagen (1995:1554) och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Redovisningen av rörelseförvärv bygger på enhetssynen. Det innebär att förvärvsanalysen upprättas per den tidpunkt då förvärvaren får bestämmande inflytande. Från och med denna tidpunkt ses förvärvaren och den förvärvade enheten som en redovisningsenhet. Tillämpningen av enhetssynen innebär vidare att alla tillgångar (inklusive goodwill) och skulder samt intäkter och kostnader medräknas i sin helhet även för delägda dotterföretag. Endast resultat uppkomna efter förvärvstidpunkten ingår i koncernens egna kapital. I koncernredovisningen redovisas inte bokslutsdispositioner och obeskattade reserver. Dessa delas upp i eget kapital och uppskjuten skatteskuld. Uppskjuten skatt hänförlig till årets bokslutsdispositioner ingår i koncernens skattekostnad. Resterande del av årets bokslutsdispositioner ingår i koncernens nettovinst. Den uppskjutna skatteskulden (22,0 %) redovisas som avsättningar, medan resterande del (78,0 %) tillförs koncernens egna kapital. Minoritetens andel av årets resultat redovisas direkt i anslutning till årets resultat. Eget kapital som hänförs till minoriteten återfinns på en separat rad i koncernens egna kapital.

VÄRDERINGSPRINCIPER M.M.

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärde om inget annat anges nedan.

FORDRINGAR

Fordringar upptas till det belopp som efter individuell bedömning beräknas inflyta.

VARULAGER

Varulager värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen.

REDOVISNING AV INTÄKTER

Intäkter har upptagits till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas utifrån utförd tjänst eller levererad vara. Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras och att intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Projekt i form av mässor och andra arrangemang resultatavräknas i den period som de genomförs.

ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA

Ersättningar till anställda avser alla typer av ersättningar som koncernen lämnar till de anställda. Koncernens ersättningar innefattar bland annat löner, betald semester, betald frånvaro, bonus och ersättningar efter avslutad anställning (pensioner). Redovisning sker i takt med intjänandet. Ersättningar till anställda efter avslutad anställning avser avgiftsbestämda eller förmånsbestämda pensionsplaner. Som avgiftsbestämda planer klassificeras planer där fastställda avgifter betalas och det inte finns förpliktelser, vare sig legala eller informella, att betala något ytterligare, utöver dessa avgifter. Övriga planer klassificeras som förmånsbestämda pensionsplaner. I koncernen finns såväl avgiftsbestämda som förmånsbestämda pensionsplaner. Utgifter för avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad under den period de anställda utför de tjänster som ligger till grund för förpliktelsen. Koncernens övriga planer klassificeras som förmånsbestämda och beräknas enligt Tryggandelagen och redovisas i enlighet med förenklingsreglerna i BFNAR 2012:1 (K3). Koncernen har även förmånsbestämda pensionsplaner som finansieras i egen regi. Uppgift om pensionsskuldens storlek erhålls från ett oberoende företag (PRI Pensionsgaranti) och redovisas enligt den erhållna uppgiften.

PÅGÅENDE PROJEKT

Pågående projekt avser framtida mässor och andra arrangemang, vilka kommer att genomföras 2018 och senare. I balansräkningen redovisas nettot av fakturering och nedlagda kostnader avseende, vid årsskiftet, pågående projekt. Nedlagda kostnader utgörs av direkta kostnader samt pålägg för skälig andel av indirekta kostnader. Vid värdering av pågående projekt, i de fall det föreligger en koncernmässig förlust av väsentligt belopp, reserveras hela den beräknade förlusten.

UTLÄNDSK VALUTA

Koncernens och moderbolagets redovisningsvaluta är svenska kronor. Fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurser. Valutakursdifferenser redovisas i rörelseresultatet eller som finansiell post utifrån den underliggande affärshändelsen, i den period de uppstår, med undantag för transaktioner som utgör säkring och som uppfyller villkoren för säkringsredovisning av kassaflöden eller av nettoinvesteringar.

UPPSKJUTEN SKATT

Uppskjuten skatt beräknas för balansdagens samtliga identifierade temporära skillnader mellan å ena sidan tillgångarnas eller skuldernas skattemässiga värden och å andra sidan deras redovisade värden. Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder beräknas med hjälp av de skattesatser som förväntas gälla för den period då fordringarna avräknas eller skulderna regleras, baserat på de skattesatser som föreligger på balansdagen.

FINANSIELLA INSTRUMENT

Finansiella instrument värderas utifrån anskaffningsvärdet. Koncernen använder finansiella instrument i form av båda räntederivat för att skydda mot ränteförändringar och valutaderivat för att säkra värdet på större in- och utflöden i utländska valuta. Koncernen har identifierat ett säkringsförhållande och tillämpar säkringsredovisning avseende dessa finansiella instrument. Se vidare beskrivning i not 30.

REDOVISNING AV LEASINGAVTAL

I koncernen redovisas operationella leasingavtal linjärt över leasingperioden.

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Samtliga anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Avskrivning sker linjärt över den förväntade nyttjandeperioden. Materiella anläggningstillgångar har delats upp på betydande komponenter när komponenterna har väsentligt olika nyttjandeperioder. Goodwill utgörs av det belopp varmed anskaffningsvärdet överstiger det verkliga värdet

på koncernens andel i det förvärvade dotterföretagets nettotillgångar vid förvärvstillfället. Utgifter avseende internt upparbetade immateriella anläggningstillgångar som uppfyller kriterierna i K3 aktiveras som immateriella anläggningstillgångar. Vissa lånekostnader aktiveras.

Följande avskrivningsplaner har tillämpats:

	NYTTJANDEPERIOD (ÅR)
Mark	Skrivs ej av
Markanläggningar	20-50
Byggnader på annans mark	20
Stomme	100
Tak	30-100
Fasad	50-100
Installationer	20-30
Inre ytskikt	10-30
Byggnadsinventarier	10-50
Inventarier	3-10
Goodwill	10
Balanserade utgifter	5
Varumärken	5-10

NOT 2. RISKER OCH RISKHANTERING

FINANSIELLA RISKER

Svenska Mässans strategi är att minimera de risker som uppstår i affärsverksamheten genom tydliga riktlinjer för finanshanteringen. Målsättningen är att aktivt hantera riskerna i skuldportföljen i enlighet med koncernens policy för finansiella risker. Svenska Mässan bedriver ett kontinuerligt arbete att identifiera finansiella risker som koncernen kan bli exponerad för. Koncernens finansiella risker sammanställs kontinuerligt och följs upp för att säkerställa att finanspolicyn efterlevs. Portföljen är väl diversifierad med olika räntebindningar och finansieringar tagna vid olika tillfällen.

Svenska Mässan koncernens finanshantering är centraliserad till Svenska Mässan Stiftelses ekonomiavdelning, för att tillvarata stordriftsfördelar samt för att minimera hanteringsrisker. Svenska Mässan Stiftelse svarar för koncernens lånefinansiering, valuta- och ränteriskhantering samt fungerar som internbank för koncernbolagens finansiella transaktioner.

VALUTARISKER

Svenska Mässan koncernen transaktions- och omräkningsexponering i utländsk valuta är begränsad. För att minimera koncernens valutarisk säkras in- och utflöden i samband med större enskilda affärer och investeringar. I de fall lån tas upp i utländsk valuta skall valutasäkring ske.

RÄNTERISKER

I egenskap av nettolåntagare är det viktigt för Svenska Mässan att över tiden balansera risken i skuldportföljen för att garantera kapital för den operativa verksamheten samt att skapa stabila och förutsägbara räntekostnader över tiden. Det innebär att Svenska Mässan koncernen har som målsättning att skapa framförhållning vad gäller förändring av räntekostnader och kapitalförfall för att därigenom undvika en situation av kraftigt ökande räntekostnader och stora låneförfall som utsätter koncernen för en väsentlig risk vid refinansiering. Fastställd norm för ränterisker är en genomsnittlig räntebindningstid om 2-5 år.

DERIVATINSTRUMENT

Syftet är framförallt att förändra räntebindningen i den underliggande skuldportföljen. Den vid var tid valda räntebindningen baseras på koncernens riskpreferenser och bedömning av den framtida ränteutvecklingen. Grundprincipen vid användandet av derivatinstrument är att de ska användas i de fall det finns underliggande lån. Det innebär att andelen utestående räntederivat (netto) inte får överstiga utestående lånevolym. Räntederivat kan även användas för att förändra/förbättra kassaflödet och reducera snittränta i skuldportföljen.

Följande finansiella instrument är tillåtna:

- Ränteswap
- Förlängningsbar swap
- Stängningsbar swap
- Köpta räntetak/golv samt räntekorridor

KREDITRISK

Svenska Mässan har ingen väsentlig koncentration av kreditrisker. Koncernen har fastställda riktlinjer för att säkra att försäljning av produkter och tjänster sker till kunder med lämplig kreditvärdighet.

LIKVIDITETS- OCH REFINANSIERINGSRISK

Svenska Mässan har som målsättning att ständigt hålla en likviditetsreserv som en beredskap och säkerhet för den operativa verksamheten. Hanteringen av likviditetsrisk sker med försiktighet som utgångspunkt, vilket innebär att bibehålla tillräckliga likvida medel och tillgänglig finansiering genom avtalade kreditmöjligheter.

Likviditetsreserven kan bestå av:

- Likvida medel
- Räntebärande placeringar
- Checkkredit
- Bekräftade kreditlöften i lämplig omfattning som i normalfallet inte är väsentligt utnyttjade.

Noter

Svenska Mässan ska arbeta med minst tre olika banker för att därigenom skapa en spridning i sina engagemang och minska refinansieringsrisken. Motparter i derivatkontrakt och kassatransaktioner begränsas till finansiella institutioner med hög kreditvärdighet.

INTERN KONTROLL

Svenska Mässans interna kontroll för de finansiella riskerna syftar till att i möjligaste mån undvika att förluster uppstår på grund av felaktig hantering av betalningar, valutatransaktioner eller på grund av fel i IT-systemen. Detta omfattar bl a rutinbeskrivningar, attestinstruktioner och en regelbunden intern rapportering rörande hur finansverksamheten bedrivs. Svenska Mässan har dokumenterade rutiner och processer med en klar uppdelning mellan affärsavslut och verifiering samt rapportering av finansverksamheten.

OPERATIONELLA RISKER

Svenska Mässan arbetar med en särskild modell för riskanalys där ett antal fokuserade områden identifierats. Riskanalysen genomförs och uppdateras vid behov dock minst en gång per år.

Svenska Mässans tillgångar är till största delen investerade i anläggningen. Skador på anläggningen, förorsakade av t ex brand, kan få stora negativa konsekvenser dels i form av direkta skador på egendom dels i form av avbrott som försvårar eller omöjliggör att leva upp till åtaganden mot kunderna. Detta kan i sin tur få kunder att välja andra mäss- och mötesanläggningar. För att minska denna risk sker ett kontinuerligt arbete för att förbättra skadeförebyggande åtgärder och rutiner för säkerhet. Svenska Mässan har ett fullgott försäkringskydd mot såväl avbrott som egendomsskador.

Framförallt mässverksamheten präglas av stora svängningar i verksamheten mellan olika år beroende på mässportföljen för det enskilda året. Ett kontinuerligt arbete görs för att balansera fasta och rörliga kostnader för att minska känsligheten för svängningarna.

Svenska Mässan verkar på starkt konkurrensutsatta marknader och är utsatt för förändringar i konjunkturen. Stor vikt läggs vid prognoser för att i möjligaste mån förutse efterfrågans utveckling. Införsäljnings- och bokningsrapporter tillsammans med goda kundrelationer gör att Svenska Mässan har god information om marknadens svängningar.

IT-riskerna innefattar dels risken för intrång i systemen dels risken för att hårdvara skadas genom t ex brand. Intrångsriskerna minimeras genom att information hanteras i ett eget datanät som är väl skyddat av brandväggar och strikta behörighetsrutiner. Ett IT-råd har inrättats för att fastställa policy och riktlinjer samt samordna åtgärder inom bland annat IT-säkerheten.

Noter

NOT 3. NETTOOMSÄTTNINGENS FÖRDELNING

Koncernen	2017	2016
Nettoomsättningen fördelar sig enligt följande:		
Mäss- och mötesverksamhet	330 751	311 381
Hotellverksamhet	447 640	429 355
Kongress- och eventverksamhet	248 587	279 231
Publik restaurangverksamhet	144 029	154 834
Seminarieverksamhet	85 742	99 827
Fastighetsförvaltning	24 200	25 148
Omsättning före koncernjusteringar	1 280 949	1 299 776
Koncernjusteringar	-34 162	-44 410
Koncernomsättning	1 246 787	1 255 366
Stiftelsen		
Mäss-, kongress-, och konferensverksamhet	41 998	22 534
Fastighetsförvaltning	55 804	55 542
Övrig omsättning	28 732	28 732
Summa	126 534	106 808

NOT 4. ERSÄTTNING TILL REVISORERNA

	KONCERNEN		STIFTELSEN	
	2017	2016	2017	2016
Ernst & Young AB				
Revisionsuppdraget	569	525	569	525
Skatterådgivning	436	245	436	245
Övriga tjänster	11	41	11	41
Summa	1 016	811	1 016	811

Koncernens revisionsarvode avseende 2017 debiterades Stiftelsen.

Noter

NOT 5. PERSONAL

MEDELANTAL ANSTÄLLDA

	2017			2016		
	Antal kvinnor	Antal män	Summa anställda	Antal kvinnor	Antal män	Summa anställda
Stiftelsen	24	41	65	22	37	59
Dotterbolag	432	340	772	417	301	718
Koncernen totalt	456	381	837	439	338	777

LÖNER, ANDRA ERSÄTTNINGAR OCH SOCIALA KOSTNADER

	2017			2016		
	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader	varav pensionskostnader	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader	varav pensionskostnader
Stiftelsen	40 045	21 314	6 228	37 052	17 950	4 486
Dotterföretag	282 030	113 445	18 837	268 174	108 886	19 171
Koncernen	322 075	134 759	25 065	305 226	126 836	23 657

Årets förändring avseende aktiverade personalkostnader beträffande pågående arbeten i koncernen uppgår till 3 063 (3 904). Motsvarande belopp för stiftelsen uppgår till 0 (0).

Av stiftelsens pensionskostnader avser 853 (793) VD.

Av koncernens pensionskostnader avser 853 (793) VD i Svenska Mässan Stiftelse och 0 (1 128) VD i Gothia Towers AB, VD i Svenska Mässan Mässor och Möten AB, VD i Bok & Bibliotek i Norden AB samt VD i Kvalitetsmässan AB.

LÖNER OCH ANDRA ERSÄTTNINGAR FÖRDELAR SIG ENLIGT FÖLJANDE

	2017			2016		
	VD	varav rörlig del	Övriga anställda	VD	varav rörlig del	Övriga anställda
Stiftelsen	3 211	276	36 834	3 898	1 260	33 154
Dotterföretag	-	-	282 030	*5 367	566	262 807
Koncernen	3 211	276	318 864	9 265	1 826	295 961

* Avser fyra befattningshavare, VD i Gothia Towers AB, VD i Svenska Mässan Mässor och Möten AB, VD i Bok & Bibliotek i Norden AB samt VD i Kvalitetsmässan AB.

Styrelsearvodet har utgått med 1 545 (1 484).

Med VD i Stiftelsen finns ett avtal om avgångsvederlag uppgående till en årslön.

Avtalet gäller med en ömsesidig uppsägningstid om 6 månader.

KÖNSFÖRDELNING I FÖRETAGSLEDNING

	KONCERNEN		STIFTELSEN	
	2017	2016	2017	2016
Fördelning mellan män och kvinnor i företagets styrelse:				
Kvinnor	4	4	4	4
Män	6	6	6	6
Fördelning mellan män och kvinnor i företagsledningen:				
Kvinnor	7	6	7	6
Män	3	2	3	2

Noter

NOT 6. AVSKRIVNING AV MATERIELLA OCH IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Avskrivningar enligt plan fördelar sig enligt följande:	KONCERNEN		STIFTELSEN	
	2017	2016	2017	2016
Balanserade utgifter	-838	-1 057	-754	-972
Varumärken	-4 106	-4 106	-3 743	-3 743
Goodwill	-	-600	-	-
Byggnader och markanläggningar	-47 082	-46 170	-11 884	-12 349
Fastighetsinventarier	-20 201	-22 768	-8 535	-9 603
Övriga inventarier	-28 289	-26 817	-4 701	-3 910
Summa	-100 516	-101 518	-29 617	-30 577

NOT 7. ÖVRIGA RÖRELSEKOSTNADER

	KONCERNEN		STIFTELSEN	
	2017	2016	2017	2016
Förlust vid kostnadsföring av pågående nyanläggningar	-12	-91	-12	-
Förlust vid utrangering av fastighetsinventarier	-151	-4	-151	-
Förlust vid utrangering av övriga inventarier	-425	-494	-	-
Summa	-588	-589	-163	-

NOT 8. RÄNTEINTÄKTER OCH LIKNANDE RESULTATPOSTER

	KONCERNEN		STIFTELSEN	
	2017	2016	2017	2016
Ränteintäkter koncernföretag	-	-	38 318	39 644
Övriga ränteintäkter	1 062	1 350	46	65
Summa	1 062	1 350	38 364	39 709

NOT 9. RÄNTEKOSTNADER OCH LIKNANDE RESULTATPOSTER

	KONCERNEN		STIFTELSEN	
	2017	2016	2017	2016
Övriga räntekostnader	-57 032	-56 915	-51 914	-52 289
Summa	-57 032	-56 915	-51 914	-52 289

Noter

NOT 10. BOKSLUTSDISPOSITIONER

	STIFTELSEN	
	2017	2016
Lämnade koncernbidrag	-51 000	-53 555
Erhållna koncernbidrag	112 810	97 256
Överavskrivningar, inventarier	2 525	7 195
Summa	64 335	50 896

NOT 11. SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT

	KONCERNEN		STIFTELSEN	
	2017	2016	2017	2016
Aktuell skatt	-5	-2 889	-	-
Förändring av uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	-13 258	-13 977	-4 837	-2 802
Summa	-13 263	-16 866	-4 837	-2 802
Redovisat resultat före skatt	57 124	75 688	21 578	13 814
Skatt på redovisat resultat enligt gällande skattesats (22 %)	-12 567	-16 651	-4 747	-3 039
Skatteeffekt av:				
Skatt hänförlig till tidigare år	-5	-	-	-
Försäljning aktier intressebolag	-	460	-	460
Övriga ej avdragsgilla kostnader	-811	-644	-219	-303
Övriga ej skattepliktiga intäkter	120	101	129	80
Avskrivningar på goodwill	-	-132	-	-
Redovisad skatt	-13 263	-16 866	-4 837	-2 802

NOT 12. BALANSERADE UTGIFTER

	KONCERNEN		STIFTELSEN	
	2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Ingående anskaffningsvärden	10 357	8 496	9 932	8 132
Omföring från pågående arbeten	1 553	1 800	1 553	1 800
Årets aktiverade utgifter	-	61	-	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	11 910	10 357	11 485	9 932
Ingående avskrivningar	-8 179	-7 122	-8 071	-7 099
Årets avskrivningar	-838	-1 057	-754	-972
Utgående ackumulerade avskrivningar	-9 017	-8 179	-8 825	-8 071
Utgående restvärde enligt plan	2 892	2 177	2 661	1 861

Noter

NOT 13. VARUMÄRKEN

	KONCERNEN		STIFTELSEN	
	2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Ingående anskaffningsvärden	36 807	36 807	34 992	34 992
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	36 807	36 807	34 992	34 992
Ingående avskrivningar	-8 744	-4 638	-7 655	-3 912
Årets avskrivningar	-4 106	-4 106	-3 743	-3 743
Utgående ackumulerade avskrivningar	-12 850	-8 744	-11 398	-7 655
Utgående restvärde enligt plan	23 957	28 063	23 594	27 337

NOT 14. BYGGNADER, MARKANLÄGGNINGAR OCH MARK

	KONCERNEN		STIFTELSEN	
	2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Ingående anskaffningsvärden	2 372 589	2 336 513	792 333	784 815
Inköp	34 562	26 893	15 160	7 518
Omföring från pågående arbeten	53 652	9 183	27 465	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	2 460 803	2 372 589	834 958	792 333
Ingående avskrivningar	-379 901	-333 731	-194 988	-182 639
Årets avskrivningar	-47 082	-46 170	-11 884	-12 349
Utgående ackumulerade avskrivningar	-426 983	-379 901	-206 872	-194 988
Utgående restvärde enligt plan	2 033 820	1 992 688	628 086	597 345

Av koncernens utgående anskaffningsvärde för byggnader, markanläggningar och mark avser 45 020 (45 020) aktiverade ränteutgifter. Aktivering av ränteutgifter i koncernen under året uppgick till 0 (0).

Uppgifter om förvaltningsfastigheter

Koncernen äger fastigheterna Heden 34:16, Heden 34:21 och Heden 34:22 i Göteborgs kommun. I januari 2015 värderades fastigheterna externt och det totala marknadsvärdet uppgick till 3 700 Mkr. Redovisat värde på fastigheterna uppgår till 2 034 Mkr (1 993). Stiftelsen äger fastigheten Heden 34:16. Värderingen uppgick till 1 250 Mkr. Redovisat värde på fastigheten uppgår till 628 Mkr (597).

Noter

NOT 15. FASTIGHETSINVENTARIER

	KONCERNEN		STIFTELSEN	
	2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Ingående anskaffningsvärden	543 519	536 080	266 675	267 635
Inköp	9 871	16 242	3 342	1 778
Omföring från pågående arbeten	21 238	573	20 093	-
Övriga försäljningar och utrangeringar	-1 693	-9 376	-1 693	-2 738
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	572 935	543 519	288 417	266 675
Ingående avskrivningar	-351 846	-338 450	-213 113	-206 248
Övriga försäljningar och utrangeringar	1 571	9 372	1 571	2 738
Årets avskrivningar	-20 201	-22 768	-8 535	-9 603
Utgående ackumulerade avskrivningar	-370 476	-351 846	-220 077	-213 113
Utgående restvärde enligt plan	202 459	191 673	68 340	53 562

NOT 16. ÖVRIGA INVENTARIER

	KONCERNEN		STIFTELSEN	
	2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Ingående anskaffningsvärden	340 592	324 606	32 356	27 165
Inköp	42 612	23 338	4 254	6 634
Omföring från pågående arbeten	276	8 316	-	-
Övriga försäljningar och utrangeringar	-21 166	-15 668	-5 150	-1 443
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	362 314	340 592	31 460	32 356
Ingående avskrivningar	-241 232	-229 442	-22 100	-19 633
Övriga försäljningar och utrangeringar	20 712	15 027	5 121	1 443
Årets avskrivningar	-28 289	-26 817	-4 701	-3 910
Utgående ackumulerade avskrivningar	-248 809	-241 232	-21 680	-22 100
Utgående restvärde enligt plan	113 505	99 360	9 780	10 256

Noter

NOT 17. PÅGÅENDE NYANLÄGGNINGAR

	KONCERNEN		STIFTELSEN	
	2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Ingående anskaffningsvärden	7 309	7 578	5 532	1 456
Om och nybyggnad	101 346	19 694	65 619	5 876
Omföring till byggnad	-53 652	-9 183	-27 465	-
Omföring till fastighetsinventarier	-21 238	-573	-20 093	-
Omföring till inventarier	-276	-8 316	-	-
Omföring till balanserade utgifter	-1 553	-1 800	-1 553	-1 800
Kostnadsföring	-12	-91	-12	-
Utgående nedlagda kostnader	31 924	7 309	22 028	5 532

NOT 18. ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

Koncernföretag	Organisationsnummer	Säte
Mässans Gata AB	556570-3518	Göteborg
Svenska Mässan Hotellfastigheter AB	556174-1116	Göteborg
Sweden MEETX AB	556265-4011	Göteborg
Svenska Mässan Gothia Towers AB	559080-8290	Göteborg

Stiftelsens dotterföretag	Antal	Innehav %	Bokfört värde
Mässans Gata AB	1 000	100	18 078
Svenska Mässan Hotellfastigheter AB	1 000	100	39 993
Sweden MEETX AB	1 000	100	110
Svenska Mässan Gothia Towers AB	500	100	50
Summa			58 231

Under året förvärvade Stiftelsen samtliga aktier i Sweden MEETX AB från dotterföretaget Bok & Bibliotek i Norden AB. Vidare har Stiftelsen sålt koncernföretagen Svenska Mässan Mässor och Möten AB, Gothia Towers AB, Bok & Bibliotek i Norden AB, Gothia Towers Restauranger AB samt Kvalitetsmässan AB till det helägda dotterföretaget Svenska Mässan Gothia Towers AB. Dessa transaktioner har medfört en minskning av bokfört värde på Stiftelsens andelar i koncernföretag från 71 343 till 58 231. Senare under året har Svenska Mässan Mässor och Möten AB, Gothia Towers AB, Bok & Bibliotek i Norden AB, Gothia Towers Restauranger AB samt Kvalitetsmässan AB fusionerats med Svenska Mässan Gothia Towers AB.

Noter

NOT 19. ANDRA LÅNGFRISTIGA VÄRDEPAPPERSINNEHAV

	KONCERNEN		STIFTELSEN	
	2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Svensk Turism AB (1 000 aktier, 1 % innehav)	100	100	100	100
Kapitalförsäkring	8 639	8 513	6 442	6 197
Summa	8 739	8 613	6 542	6 297

Värdet på koncernens kapitalförsäkringar inklusive tillägg för 24,26 % löneskatt redovisas också som en skuld under övriga avsättningar. Koncernens avsättning avseende kapitalförsäkringar per 2017-12-31 uppgår till 10 735 (10 578). Motsvarande belopp för stiftelsen uppgår till 8 004 (7 700).

NOT 20. FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

	KONCERNEN		STIFTELSEN	
	2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Förutbetalda licensavgifter	2 136	2 563	1 931	2 114
Förutbetalda hyresavgifter	1 373	1 252	51	-
Förutbetalda serviceavgifter	1 403	1 451	855	696
Förutbetalda försäkringspremier	256	2 356	67	1 982
Upplupna projektintäkter	141	1 115	-	-
Upplupna fastighetsintäkter	286	237	208	160
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	4 521	1 143	282	110
Summa	10 116	10 117	3 394	5 062

NOT 21. OBESKATTADE RESERVER

	STIFTELSEN	
	2017-12-31	2016-12-31
Akkumulerade överavskrivningar, inventarier	68 540	71 066
Summa	68 540	71 066

Noter

NOT 22. AVSÄTTNING FÖR PENSIONER, PRI

	KONCERNEN		STIFTELSEN	
	2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Belopp vid årets ingång	81 782	81 207	81 782	81 207
Årets avsättningar	4 109	4 049	4 109	4 049
Under året ianspråktaga belopp	-3 491	-3 474	-3 491	-3 474
Belopp vid periodens utgång	82 400	81 782	82 400	81 782

NOT 23. AVSÄTTNING UPPSKJUTEN SKATT

	KONCERNEN		STIFTELSEN	
	2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Uppskjuten skatt avser:				
Temporär skillnad mellan skattemässigt och bokfört värde på byggnader	131 765	114 627	71 818	64 986
Obeskattade reserver	44 401	42 268	-	-
Outnyttjade underskottsavdrag	-5 977	-	-1 927	-
Övrigt	-2 364	-2 328	-1 762	-1 694
Summa	167 825	154 567	68 129	63 292

NOT 24. SKULDER TILL KREDITINSTITUT

	KONCERNEN		STIFTELSEN	
	2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Skulder med förfallotidpunkt 1-5 år	1 415 000	1 415 000	710 000	785 000
Skulder med förfallotidpunkt överstigande 5 år	-	-	-	-
Summa	1 415 000	1 415 000	710 000	785 000

Beviljad checkräkningskredit i stiftelsen uppgår i koncernen till 100 Mkr (100 Mkr). Checkräkningskrediten utnyttjades ej per balansdagen.

NOT 25. PÅGÅENDE PROJEKT

	KONCERNEN		STIFTELSEN	
	2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Förskottsfakturering	155 939	100 424	-	-
Nedlagda kostnader	-58 213	-42 751	-	-
Summa	97 726	57 673	-	-

Noter

NOT 26. ÖVRIGA KORTFRISTIGA SKULDER

	KONCERNEN		STIFTELSEN	
	2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Personalskatt, sociala avgifter	17 112	15 190	2 283	1 883
Mervärdeskatt	7 022	2 227	4 277	2 491
Övriga skulder	3 937	101	65	49
Summa	28 071	17 518	6 625	4 423

NOT 27. UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

	KONCERNEN		STIFTELSEN	
	2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Upplupen semesterlöneskuld	36 741	33 867	4 691	4 132
Övriga upplupna personalrelaterade kostnader	24 614	27 609	4 499	6 985
Upplupna projektkostnader	4 210	2 193	-	-
Upplupna fastighetskostnader	6 678	8 233	-	383
Förutbetalda hyresintäkter	6 116	5 837	2 313	2 166
Upplupna räntekostnader	6 721	6 578	6 362	6 260
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	9 642	8 719	3 116	2 442
Summa	94 722	93 036	20 981	22 368

NOT 28. STÄLLDA SÄKERHETER OCH EVENTUALFÖRPLIKTELSE

	KONCERNEN		STIFTELSEN	
	2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Ställda Säkerheter				
För pensionsförpliktelser:				
Fastighetsinteckningar	25 000	25 000	25 000	25 000
Företagsinteckningar	24 500	24 500	24 500	24 500
Kapitalförsäkringar	8 639	8 513	6 442	6 197
För egna skulder till kreditinstitut:				
Fastighetsinteckningar	1 190 000	1 190 000	485 000	560 000
Summa	1 248 139	1 248 013	540 942	615 697
Eventualförpliktelser				
Ansvarighet till FPG/PRI	1 648	1 636	1 648	1 636
Borgen dotterbolag:				
Mässans Gata AB	-	-	100 000	100 000
Svenska Mässan Hotellfastigheter AB	-	-	605 000	530 000
Summa	1 648	1 636	706 648	631 636

Noter

NOT 29. INKÖP OCH FÖRSÄLJNING MELLAN KONCERNFÖRETAG

Stiftelsens inköp från koncernföretag uppgår till 32,4 % (12,0 %) av rörelsens kostnader utöver fastighetsskatt. Stiftelsens försäljning till koncernföretag uppgår till 92,4 % (91,5 %) av total försäljning.

NOT 30. FINANSIELLA INSTRUMENT

Svenska Mässan Stiftelse har som målsättning med den finansiella hanteringen att skapa framförhållning vad gäller förändring av räntekostnader och därigenom undvika kraftigt ökade sådana. Svenska Mässan Stiftelsens ränteswappar hade per 2017-12-31 ett beräknat negativt marknadsvärde på -165,7 Mkr (-199,7). Volymen på derivaten ryms väl inom befintlig kreditvolym och innebär därför ingen ökad risk. Stiftelsens resultat belastas löpande med den avtalade fasta räntan vilket även motsvarar kassaflödeseffekten i avtalen. För att minimera koncernens valutarisk säkras för närvarande in- och utflöden i samband med större enskilda investeringar och affärer. Svenska Mässan Stiftelse hade per 2017-12-31 valutaterminskontrakt uppgående till totalt 650 Teur (0) med ett beräknat negativt marknadsvärde på -0,3 Mkr (0).

NOT 31. OPERATIONELLA LEASINGAVTAL

	KONCERNEN		STIFTELSEN	
	2017	2016	2017	2016
Kostnadsförda leasingavgifter avseende operationella leasingavtal	6 308	5 980	646	482
Framtida minimileaseavgifter avseende ej uppsägningsbara operationella leasingavtal:				
Ska betalas inom 1 år	6 587	5 989	604	486
Ska betalas inom 1-5 år	1 785	6 011	627	208
Ska betalas senare än 5 år	-	-	-	-
Summa	8 372	12 000	1 231	694
Intäktsförda leasingintäkter avseende operationella leasingavtal	24 200	25 148	55 804	55 542
Framtida minimileaseintäkter avseende ej uppsägningsbara operationella leasingavtal:				
Ska erhållas inom 1 år	19 801	16 615	54 396	53 968
Ska erhållas inom 1-5 år	66 376	46 506	18 027	4 179
Ska erhållas senare än 5 år	47 202	56 688	-	-
Summa	133 379	119 809	72 423	58 147

GÖTEBORG 2018-03-02

Roger Holtback
Ordförande

Helene Odenjung

Olof Persson

Jack Forsgren
Vice ordförande

Jonas Ransgård

Charlotte Ljunggren

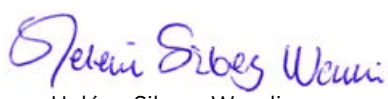

Håkan Linnarsson

Johan Trouvé

Christel Armstrong Darvik

Carin Kindbom
Verkställande direktör

VÅR REVISIONSBERÄTTELSE HAR LÄMNATS 2018-03-02

Heléne Siberg Wendin
Auktoriserad revisor

Andreas Mast
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till styrelsen i Svenska Mässan Stiftelse, org.nr 857201-2444

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN OCH KONCERNREDOVISNINGEN

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Svenska Mässan Stiftelse för år 2017.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderstiftelsens och koncernens finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till moderstiftelsen och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera stiftelsen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen

garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av stiftelsens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en stiftelse inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- Inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen och verkställande direktören om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

RAPPORT OM ANDRA KRAV ENLIGT LAGAR OCH ANDRA FÖRFATTNINGAR

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av Svenska Mässan Stiftelse för år 2017.

Vi har inte funnit att någon styrelseledamot eller verkställande direktören företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsred i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförordnandet.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.
- på något annat sätt handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsred i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.

Som en del av en revision enligt god revisionsred i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftelsens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande.

Göteborg den 2 mars 2018

Heléne Siberg Wendin
Auktoriserad revisor

Andreas Mast
Auktoriserad revisor

2017

YEAR IN BRIEF

CASH FLOW (SEKM)

156

EBITDA MARGIN (%)

17.1

OPERATING PROFIT (SEKM)

113

EQUITY RATIO (%)

24.4

SALES (SEKM)

1,247

PROFIT AFTER FINANCIAL ITEMS (SEKM)

57

TOTAL NUMBER OF CONFERENCE DELEGATE DAYS

317,576

AVERAGE NUMBER OF EMPLOYEES

837

NUMBER OF HOTEL NIGHTS SOLD

288,838

TOTAL NUMBER OF VISITS

1,824,315

TOURISM INDUSTRY REVENUE (SEKM)

3,066

West Sweden's largest education fair Student & Knowledge was organised in November. Around 10,000 young people attended the fair to find out about jobs, the labour market, higher education and the sectors of the future.

FAIR AND CONFERENCE REVIEW

NUMBER OF EXHIBITING COMPANIES

6,849

NUMBER OF FAIR AND CONFERENCE VISITS

675,041

NUMBER OF M² (NET)

136,351

HUNDRED YEARS OF GROWTH – NEXT HUNDRED YEARS

Interview with the Chairman and the President and CEO

It has been an intensive year for the Swedish Exhibition & Congress Centre and Gothia Towers. In 2017 the Swedish Exhibition & Congress Centre completed its first century, and much effort has been invested in laying the basis for the next hundred years of success. Chairman of the board Roger Holtback and the Swedish Exhibition & Congress Centre's President and CEO Carin Kindbom share their view of the past year and look ahead to the future.

How would you sum up 2017?

CARIN: "It's been another positive year with good results in all our areas. We see that many of our fairs have continued growing and the hotel business, which has shown a positive trend for several consecutive years, continues to show a favourable trend. Our shows at The Theatre have been the most successful to date in terms of audience figures and reviews. In addition, we've experienced continued success in the restaurant business, where we've won a number of different prizes. We achieved group sales of over EUR 129m, which is the same high level as last year, and our EBDA was EUR 23m. We've implemented a number of important investments and renovations during the year, which will benefit us for many years to come. Our content drives the development of our investments and it's important that we work on the facilities and content in parallel the whole time. Today we have large fixed assets but what ultimately determines our success is the daily contact of our committed employees with our guests."

ROGER: "2017 has been special in many ways. It was the year we rounded off our first century – a century full of challenges as well as growth and success. We've achieved our targets and we continued our efforts during the year to prepare ourselves for the future. We've never been in a stronger financial position than today with good cash flows."

What are you most satisfied with from the past year?

ROGER: "Tourism industry revenue for the year reached EUR 322m, which means that our customers, guests and visitors spend a lot of money in Gothenburg. We there-

fore meet our mission of promoting trade and industry, in accordance with the Foundation's charter, while helping develop the city's attraction. We're keen to be a lively and fresh-looking centenarian."

CARIN: "Lots of exciting things happened during the year, but the EU summit in November was clearly something that stands out. Obviously it was a great honour that they chose to locate it in Gothenburg and that the delegates stayed at Gothia Towers. It's a good example of one of our strengths, namely our versatility. At the same time as the EU summit, attended by a number of European premiers, we hosted the Quality Fair as well as Jill Johnsson's show at The Theatre – all under one roof."

Carin Kindbom, President and CEO of the Swedish Exhibition & Congress Centre and Roger Holtback, Chairman of the board of the Swedish Exhibition & Congress Centre Foundation.

This year the Swedish Exhibition & Congress Centre is celebrating its centenary, tell me about the meeting place's evolution from a market place to a total experience?

CARIN: "During the Swedish Exhibition & Congress Centre's first 100 years, the meeting place has changed considerably from the first trade fair in 1918 to today's total offering. Along the way it's become increasingly important to be able to offer a large breadth, and today it's one of the things that makes us unique and gives us unequalled competitiveness. Our linchpin is the fair and conference business, and time is a key competitive factor when selling a conference.

So it's a big advantage to be able to offer facilities and experiences under one roof. That's something we're working

hard on. Today the Swedish Exhibition & Congress Centre and Gothia Towers are a place where people meet to do business, as well as a place people visit to have a good time and eat well. This breadth creates a great dynamic."

ROGER: "I should like to emphasise this great dynamic. The most interesting meetings come about in places where there is life and a buzz. This is also the sense we try to create by having many small meeting places within the whole. We want to create a total experience that is always enriching, and I think we've been successful in this. We're constantly developing and our driving force is to deliver more and better experiences for our customers on all levels. In a digitised world we're also seeing that the physical meeting place is becoming increasingly important, which is positive for us."

How does it affect the business that the Swedish Exhibition & Congress Centre is a privately owned foundation?

ROGER: “Ever since its foundation the Swedish Exhibition & Congress Centre’s mission has been to promote trade and industry and the interests of people in West Sweden. Thanks to our form of ownership, we have totally unique opportunities to continue safeguarding and developing the meeting place and destination that we are today. The foundation is run like any other professional business, but we never pay any dividends as we have no shareholders.

We can instead fully reinvest our profits to create an attractive offering and greater customer satisfaction. This has led to us now having a healthy and strong balance sheet and being able to continue generating considerable tourism industry revenue, which promotes the whole region.”

CARIN: “Another advantage is that the foundation form gives us very short decision paths. Instead of having a number of shareholders to take into account, we on the board and in the management always own our own decisions. This results in a flexible organisation, in which we have the opportunity to take rapid decisions. The opportunity for a rapid rate of change is also an important strength in the new century – it’s an essential factor for survival.”

The international part of the business is constantly growing, what are your thoughts on this?

CARIN: “We’ve long been focused on an international market and we’re seeing that this focus has resulted in more international customers. Bookings and enquiries from global organisations and companies have increased in number and size for several consecutive years.”

In November architects, urban planners, politicians and contractors gathered at the industry’s and the Swedish Exhibition & Congress Centre’s new meeting place – The Nordic Architecture Fair.

The Swedish Exhibition & Congress Centre in 1932.

Jill Johnson scored a success at The Theatre with her Las Vegas-inspired show ‘That’s life’.

In a short time we've won several major international congresses, not least in the medical field. We're also seeing an increased interest from international media and receive many visits from international colleagues, who come to see how we're developing our meeting place."

ROGER: "I think the fact that the name the Swedish Exhibition & Congress Centre was chosen from the outset, and not the Gothenburg Trade Fair, shows that the wholesalers and entrepreneurs already had ambitions in 1918. And these ambitions are at least as high today.

The Swedish Exhibition & Congress Centre is internationally well known and it is gratifying to see how interest in us is growing around the world. Our vision is to be Europe's most attractive meeting place by offering the best overall experience, and I would even say that it's not only a vision – it's a commitment. We also have a major competitive advantage in our city centre location, as well as the fact that geographically we're located in the very heart of Scandinavia."

You are in great need of expansion space. What does this mean for you?

CARIN: "We're working actively all the time on finding opportunities for growth in order to meet both national and international market demand. We're currently remodelling our entrances and working hard on increasing our flows, but we can also see that we're in need of an increase in flexible fair and conference space as well as another hotel tower. Hotel capacity is a key factor for being able to host major events."

ROGER: "As Gothenburg grows, so do we. We're currently in a very strong development process and are ready to take the step from a major Nordic meeting place to a natural global arena. Our content is under development the whole time, and we see a need for another hotel tower and other capital expenditure to be able to grow at the same rate as our offerings are being strengthened."

There is much talk in Gothenburg about a new multi-arena. What are your thoughts on that?

ROGER: "A new arena is necessary, for both the city and us. It's crucial that Gothenburg continues consolidating its position in the event sector and continues creating various kinds of experiences in sport, entertainment and other major events in our central urban environment. A modern multi-arena is a strength for Gothenburg, and I look forward to the further growth that such an arena can help to create."

What are you most looking forward to in 2018?

CARIN: "I'm looking forward to a really good and exciting year. In addition we're celebrating 100 years, which we'll be celebrating in many different ways.

The Swedish Exhibition & Congress Centre and Gothia Towers are stronger than ever and we keep on continuously building our brands with the right content, with the ambition of constantly trying to exceed visitor expectations. We have a strong fair portfolio with major industrial fairs during the year. We have two big shows at The Theatre and many interesting national and international conference projects."

ROGER: "Our first 100 years have been successful and now we're leaving our first century behind us, our focus is on the future with big ambitions. We'll now meet the future in the same dedicated way as we've operated the Swedish Exhibition & Congress Centre in recent decades – with knowledge, courage and belief in the future. We're still only at the start of our journey!"

The exchange rate used for this translation to convert SEK into EUR was SEK 9,63.

"NOW WE'RE LEAVING
OUR FIRST CENTURY
BEHIND US, OUR FOCUS
IS ON THE FUTURE WITH
BIG AMBITIONS."

ROGER HOLTBACK

FIVE-YEAR SUMMARY

	2017	2016	2015	2014	2013
SUMMARY INCOME STATEMENTS (SEKM)					
Operating income	1,247	1,255	1,182	925	786
Operating expenses	-1,134	-1,126	-1,024	-851	-738
Operating profit	113	129	158	74	47
Net financial items	-56	-53	-55	-37	-31
Profit after financial items	57	76	103	37	16
Tax	-13	-17	-25	-9	-4
Net profit for the year	44	59	78	28	12
SUMMARY BALANCE SHEETS (SEKM)					
Intangible assets	27	30	34	40	9
Property, plant and equipment	2,381	2,291	2,303	2,336	2,025
Financial assets	9	9	9	9	8
Inventories and current receivables	161	145	138	122	135
Cash and cash equivalents	54	62	31	16	54
Total assets	2,632	2,537	2,515	2,523	2,230
Equity	641	598	539	461	433
Provisions	261	247	233	217	205
Non-current liabilities to credit institutions	1,415	1,415	1,504	1,629	1,384
Current liabilities	315	277	239	216	209
Total equity, provisions and liabilities	2,632	2,537	2,515	2,523	2,230
TRADE FAIRS AND EVENTS					
Number of own events	18	23	22	22	19
Number of other events	30	29	34	25	24
Number of exhibitors	6,849	5,906	8,140	6,276	6,074
Number of visitors	675,041	603,146	631,776	608,714	541,675
Conference person days	317,576	412,592	310,936	311,086	310,374
Area sold, sq.m	136,351	173,296	166,635	157,641	129,389
HOTEL BUSINESS					
Room nights sold, Gothia Towers	288,838	279,958	264,890	193,158	178,379
Occupancy rate, %	67.9	65.5	61.9	69.7	72.3

KEY FINANCIAL RATIOS

	2017	2016	2015	2014	2013
MARGINS					
EBITDA margin, %	17.1	18.4	22.2	16.1	14.8
EBT margin, %	4.6	6.0	8.7	4.0	2.1
Interest coverage ratio, times	2,0	2,3	2,9	2,0	1,5
RETURN ON CAPITAL					
Return on operating capital, %	5.5	6.3	7.4	3.7	2.9
Return on capital employed, %	5.4	6.3	7.4	3.7	3.1
Return on total capital, %	4.4	5.2	6.3	3.2	2.6
CAPITAL STRUCTURE					
Equity, SEKm	641	598	539	461	433
Equity as a percentage of operating capital, %	31.3	29.1	25.5	23.2	26.5
Equity ratio, %	24.4	23.6	21.4	18.3	19.4
CASH FLOW					
Cash flow from operating activities before changes in operating capital, SEKm	156	168	209	115	80
PERSONNEL					
Average number of employees	837	777	726	631	603
Tourism industry revenue (SEKm)*	3,066	3,022	2,859	2,228	2,140

* An updated calculation model has been used since 2017 and is based on annual figures from Statistics Sweden and the Swedish Agency for Economic and Regional Growth, which are processed by Göteborg & Co.

DEFINITIONS OF KEY RATIOS

EBITDA margin: Earnings before interest, tax, depreciation and amortization as a percentage of net sales.

EBT margin: Earnings before tax as a percentage of net sales.

Interest coverage ratio: Profit after net financial items plus financial expenses divided by financial expenses.

Return on operating capital: Operating profit as a percentage of average operating capital.

Return on capital employed: Operating profit plus financial income as a percentage of average capital employed.

Return on total capital: Operating profit plus financial income as a percentage of average total assets.

Equity ratio: Equity divided by total assets as at the reporting date.

Operating capital: Total assets less cash and cash equivalents, financial assets and non-interest-bearing liabilities.

Capital employed: Total assets less non-interest-bearing liabilities (including deferred tax liabilities).

SUSTAINABILITY

MAKING ROOM FOR A BETTER WORLD

Travel, accommodation, transportation, trade fairs and restaurants leave an environmental footprint that cannot be ignored. We want to take our responsibility and help drive sustainable development forward.

It is important to us that our visitors feel confident that we offer first-rate experiences, while taking responsibility for our footprint. We think that a good meeting place should not only be ready for the future – it should lead us there. It is quite simply time for a better world. Since 1997 we have been working on sustainable development as a natural part of our total operations. Today sustainability is one of our five main strategies and a natural part of our vision of being Europe's most attractive meeting place by offering the best overall experience.

KEY EVENTS DURING THE YEAR:

- In January we launched our new health project targeting the group's employees. The aim is to give employees opportunities to promote their health and make healthy choices.
- In February we updated our chemical handling system to a version that simplifies our work and simultaneously gives us information and access to various risk registers.
- In October we produced a photo exhibition about staff and volunteers working at Gothenburg Rescue Mission's café for the homeless. The exhibition was displayed in the hotel lobby. We also stepped up our collaboration with the Mission's café operation, where we already contribute food, clothing and voluntary work.

- In November we transformed 335 kg worn-out computers into SEK 54,300 through the foundation IT4Kids, with which we already collaborate. The sum was donated to 'Solrosen', a project focusing on children with difficult everyday lives and run by Gothenburg Rescue Mission.
- For the second consecutive year, Gothenburg ranked first in the Global Destination Sustainability Index. We collaborate with the city on sustainability issues and this ranking provides validation, strengthening us on the global market.
- Also for the second consecutive year, all shipments through our shipping agent were carbon offset.
- During 2017 we organised a number of workshops and training programmes on equal treatment. The previous year we completed our equal treatment policy and these initiatives are part of its implementation.

FROM CLEANING AND SHIPMENTS TO FOOD AND BEVERAGE

We have broad business activities and have identified a number of focus areas in which we have an impact on people and the environment – from cleaning and shipments to food and beverage. Sustainability efforts are driven by committed employees across the whole business. Read more about these efforts in our sustainability report on pages 26–29.

ISO 20121 is the international event sustainability standard to which we are certified.

This standard was developed to create sustainable events and was first used at the 2012 Olympic Games in London.

128,000

EUR 13,000 was donated to Gothenburg Rescue Mission during the Christmas gift campaign. This sum was spent on children's counselling, soft toys for unaccompanied child refugees and porridge breakfasts at the Rescue Mission's café for the homeless.

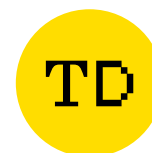
5,500 Christmas gifts

were collected during Gothia Towers' annual Christmas gift campaign. All the Christmas gifts were distributed by Gothenburg Rescue Mission to children and young people in need.

Accessibility

DURING THE YEAR we updated information on the facility's accessibility at www.t-d.se to make it easier for everyone to visit our meeting place.

TillgänglighetsDatabasen

100%

100 PER CENT of the coffee served at our meeting place is ecological and Fairtrade.

66 per cent

66 PER CENT of our permanent employees have so far completed the sustainability training launched in 2015.

7,046

7,046 portions of food were donated to Gothenburg Rescue Mission.

SUSTAINABILITY REPORT

The Swedish Exhibition & Congress Centre group has been working with sustainable development for more than 20 years and sees it as a key factor in generating profitable growth and being an attractive meeting place. As the group grows, so does its potential impact on society in the form of travel, accommodation, transportation, fairs and restaurants.

The group takes responsibility for this impact through active sustainability efforts characterised by collaboration, commitment and a will to continue driving sustainable development forward. This work is carried on by committed employees across the whole group.

The group's business model aims to create business-generating meetings and memorable experiences as well as profitable growth.

The model is based on a total offering where visitors take part in a variety of experiences under one roof. Since 2015 sustainability has been one of five strategies intended to help the group achieve its vision of being Europe's most attractive meeting place by offering the best overall experience.

In its sustainability efforts the Swedish Exhibition & Congress Centre group concentrates on a number of focus areas. All have been chosen based on the result of a number of sustainability investigations conducted by the group.

The aim of these investigations was to identify where the business's impact is largest from a sustainability perspective.

A sustainability team is responsible for driving the group's sustainability issues.

This team comprises those responsible for each focus area and representatives for a number of vital operational functions.

The team members have a delegated responsibility in sustainability issues affecting their area of responsibility and ensure the monitoring and results of targets set. The team also includes the group's Communications Director, who is management's representative in sustainability issues.

Since 2015 the group's sustainability efforts have been monitored in accordance with a management system based on ISO 20121 in which the group is third party certified. Certification includes an annual risk management process in which each focus area is assessed in accordance with a model developed.

SUMMARY

The Swedish Exhibition & Congress Centre group has broad operations comprising several different areas of activity, from hotel, food and beverage, conferences and events to fairs and meetings. Sustainability efforts focus on a number of areas, which have been monitored since 2015 on the basis of defined procedures and long-term targets. These targets are monitored annually based on several performance measures and are an important part of the group's strategy for the period 2015–2018.

Environment & CSR

ENERGY AND CLIMATE

The group wants to offer a climate-smart meeting place and the whole facility's electricity requirements have been met by wind power since 2011.

Lighting, ventilation, heating, cooling and behaviours are factors affecting the group's energy consumption and continuous efforts are made to optimise the group's properties with regard to these factors. The long-term target is that the total energy consumption for electricity, heating, cooling and gas should be fossil free and that the group's total energy usage should be 183 kWh per square metre.

The supporting document is the group's sustainability policy, which is monitored through annual targets.

KEY RATIOS	2017	2016
Energy consumption per m ²	182 kWh	190 kWh
Carbon dioxide emissions per m ² linked to the group's energy consumption ⁽¹⁾	4.9 kg	5.3 kg

⁽¹⁾ The climate accounts have been prepared in accordance with Greenhouse Gas Protocol (a global standard for measuring, managing and reporting greenhouse gas emissions). We apply dual reporting and report here the value from the market-based calculation.

FOOD AND BEVERAGE

Organic, locally produced and Fairtrade are buzzwords that the group strives to satisfy in the restaurant offering. The restaurants' wine and beer lists include a number of organic options and are under constant development. A reduction in food waste and more sustainability certifications for the restaurant business are the group's long-term targets for this focus area.

The supporting document is the group's sustainability policy, which is monitored through annual targets.

KEY RATIOS	2017	2016
Organic staples as a percentage of our total food range	17.4 %	17.3 %

CHEMICALS

The group's ambition is that all products used in the daily operation should be ecolabelled with the EU Ecolabel, the Nordic Ecolabel or Good Environmental Choice. This applies to everything from dishwasher detergents, window-cleaning products, floor and toilet cleaners to paints and glues. Continuous efforts are made to restrict the need for chemicals through innovative solutions and changes in working practices. The long term target, which is based on an action plan, is to eliminate dangerous substances listed in the Swedish Chemicals Agency's PRIO database. The supporting document is the group's sustainability policy, which is monitored through annual targets.

KEY RATIOS	2017	2016
Percentage by volume of ecolabelled chemical usage	74.4 %	73.0 %

WASTE

The group works continuously to reduce the total amount of waste and make it easy for visitors, guests and customers to manage their waste. Over 85 per cent of total waste is recycled. The target is that 99 per cent of the group's waste should be recycled for materials or energy recovery or alternatively reused.

The meeting place has containers for sorting paper, combustible waste, glass and cans. Some of the total amount of waste is composted and digested for conversion into biogas, which is then used to fuel the cookers in the restaurant kitchens. Broken and worn-out IT equipment is donated to the foundation IT4Kids. The supporting document is the group's sustainability policy, which is monitored through annual targets.

KEY RATIOS	2017	2016
Recycling rate	93.6 %	90.0 %

SHIPMENTS

The group's intention is to reduce carbon dioxide emissions and traffic pressure in central Gothenburg. The group therefore optimises its logistics through consolidation and compression of goods volumes to and from the facility. The number of shipments during a financial year varies depending on the number of fairs and events organised at the meeting place.

The long-term target, which has been achieved over the past two years, is that all shipments under the group's own management are carbon offset.

During the year the number of shipments to the meeting place was reduced by 590 through consolidation. The supporting document is the group's sustainability policy, which is monitored through annual targets.

SOCIAL COMMITMENT

The group chooses to support organisations and projects working locally for good causes. Its partners are mainly Gothenburg Rescue Mission and Friends of El Sistema in Gothenburg.

The Rescue Mission helps people on the margins of society, while El Sistema uses music to create a positive social change in children's lives. Both collaborations go back several years and the group's long-term target is to contribute through active social commitment to a sustainable city with results that attract positive attention.

ACCESSIBILITY

The group is implementing and planning both short- and long-term adaptations to its premises.

The target is that everyone, whatever their accessibility requirements, should be able to visit the meeting place. The result of this work is kept updated in the Accessibility Database, which offers information to the public on accessibility at Swedish venues. The long-term target is that the facility should be an industry example in accessibility. The supporting document is the group's sustainability policy, which is monitored through annual targets.

Social conditions and employees

CORPORATE CULTURE

The Swedish Exhibition & Congress Centre group's development and success rest on committed and bold employees, who cooperate to exceed visitor expectations and to create a place for unique experiences and world-class meetings.

The corporate culture is business driven with a focus on the customer experience and is characterised by our core values of engagement, cooperation and boldness. The group aims for diversity among its employees and actively works to promote an inclusive culture. All permanent employees receive regular online training on the group's sustainability efforts.

The long-term target is a commitment index of 81.

The supporting document is the group's employee survey.

KEY RATIOS*	2017	2016
Commitment index (Index EI)	79	76

EMPLOYEES

The group works actively to offer a dynamic, inspiring, developing and sustainable workplace. The breadth of development opportunities means that many employees can build an entire career within the group.

Employees are given considerable individual responsibility for their assignments, areas of responsibility, personal targets and development. Every year individual performance reviews are conducted in which development areas are identified.

The group's core values form the basis of employeeship. The long-term target for the group's team effectiveness is an index of 74. See Note 5 for further information on the number of employees. The supporting documents are the group's employee policy and employee survey.

KEY RATIOS*	2017	2016
Team efficiency (Index TEI)**	73	-

LEADERSHIP

The group considers that good leadership is a success factor in creating a competitive and sustainable workplace. The leadership philosophy is motivating, engaging, developing and producing results through others and leadership is imbued with the group's core values. Management competence development in leadership, work environment and labour law is continuously implemented. An employee survey is conducted annually in which all managers receive feedback on their leadership. The long-term target is a leadership index of 78. The supporting documents are the group's leadership policy and employee survey.

KEY RATIOS*	2017	2016
Leadership index (Index LSI)**	77	-

WORK ENVIRONMENT

A good, safe and sustainable workplace is the group's overall objective. The group works systematically with work environment issues, including reporting and following up on incidents and accidents, and regularly conducting health and safety inspections, risk assessments and employee surveys.

The group has a work environment committee that meets regularly and employees, managers and health and safety representatives cooperate to create and maintain a good work environment. The group also operates a health project that aims to give employees opportunities to promote their own health and make healthy choices. The long-term target for the group's psychosocial work environment is an index of 73. The supporting documents are the group's work environment policy and action plan, and an alcohol and drugs policy.

KEY RATIOS*	2017	2016
Psychosocial work environment (Index PAI)**	72	-
Sickness absence in the group	5.4 %	5.2 %

EQUAL TREATMENT

All employees in the group have the same value. Employees should be treated with respect and dignity irrespective of gender, transgender identity or expression, ethnic affiliation, religion or other belief, disability, sexual orientation or age. Everyone should have equal opportunities to succeed and perform their best.

The group has drawn up an equal treatment policy and an equal rights and opportunities plan, which contains targets for the group's equal treatment efforts.

The equal treatment policy is part of the employee policy. The long-term target is an equal treatment index of at least 90. The supporting documents are the group's equal treatment policy and equal rights and opportunities plan.

KEY RATIOS*	2017	2016
Equal treatment index	87	86

* The index is a result of selected questions in the group's employee survey, which is conducted jointly with Netsurvey. The result is compared with over 500,000 responses from over 200 Nordic and international organisations. The highest value on all indexes is 100. The equal treatment index is only measured for the Swedish Exhibition & Congress Centre group and is an exception.

** Since the group's method for calculating the index concerned was changed in 2017, there is no comparable index for 2016.

Respect for human rights

The group's code of conduct lists basic sustainability requirements and ethical guidelines for suppliers with sales of more than SEK 3.5m. The code of conduct also covers human rights and is part of every negotiation. Suppliers are responsible for ensuring that their subcontractors comply with the group's code of conduct. Monitoring takes place continuously in connection with contract renewal and at quarterly monitoring meetings with suppliers. The supporting document is the group's supplier code of conduct.

Counteracting corruption

The Swedish Exhibition & Congress Centre group had no reported cases of corruption during the year or the previous year. Corruption issues are handled in the risk management process, which is governed by the risk management policy. The code of conduct states clearly how the group's employees should behave towards customers, potential customers, suppliers and consultants regarding any gifts, entertainment and the like. The supporting documents are the group's supplier code of conduct, employee code of conduct and risk management policy.

Auditor's report on the statutory sustainability report

To the board of directors of the Swedish Exhibition & Congress Centre Foundation, corporate identity number 857201-2444.

Engagement and responsibility

It is the board of directors that is responsible for the sustainability report for the year 2017 on pages 26–29 and that it has been prepared in accordance with the Annual Accounts Act.

The scope of the audit

Our examination has been conducted in accordance with FAR's auditing standard RevR 12 *The auditor's opinion regarding the statutory sustainability report*.

This means that our examination of the sustainability report is substantially different and less in scope than an audit conducted in accordance with International Standards on Auditing and generally accepted auditing standards in Sweden. We believe that the examination has provided us with sufficient basis for our opinion.

Opinion

A sustainability report has been prepared.

Gothenburg, 2 March 2018

Helène Siberg Wendin
Authorised public accountant

Andreas Mast
Authorised public accountant

A GLOBAL VENUE IN THE HEART OF GOTHENBURG

The Swedish Exhibition & Congress Centre and Gothia Towers are together one of the largest fully integrated venues in Europe with a city centre location. Every year more than 1.8 million visitors from all over the world choose to meet, eat, stay, and develop their business, products or concepts here. Our offering comprises hotel, stores, theatre, spa, restaurants, exhibition halls and various arenas all under one roof, with city life on the doorstep.

SVENSKA MÄSSAN
THE SWEDISH EXHIBITION & CONGRESS CENTRE

GOTHIA TOWERS

FAIRS

We organise more than 30 fairs of our own, bringing together businesses and private individuals for inspiration, networking, doing business and looking to the future.

ART

Discover art from established and new artists in our gallery.

ORGANISER

Every year we produce a number of fairs and meetings in partnership with external organisers and trade organisations.

CONFERENCES AND EVENTS

Whether a kick-off event, conference or party, all meetings are equally important to us.

CONGRESSES

We organise national and international congresses in a number of sectors. With long experience and a flexible facility, we create tailored, memorable events.

SHOWS

Experience awesome shows at our own show arena, The Theatre.

HOTEL

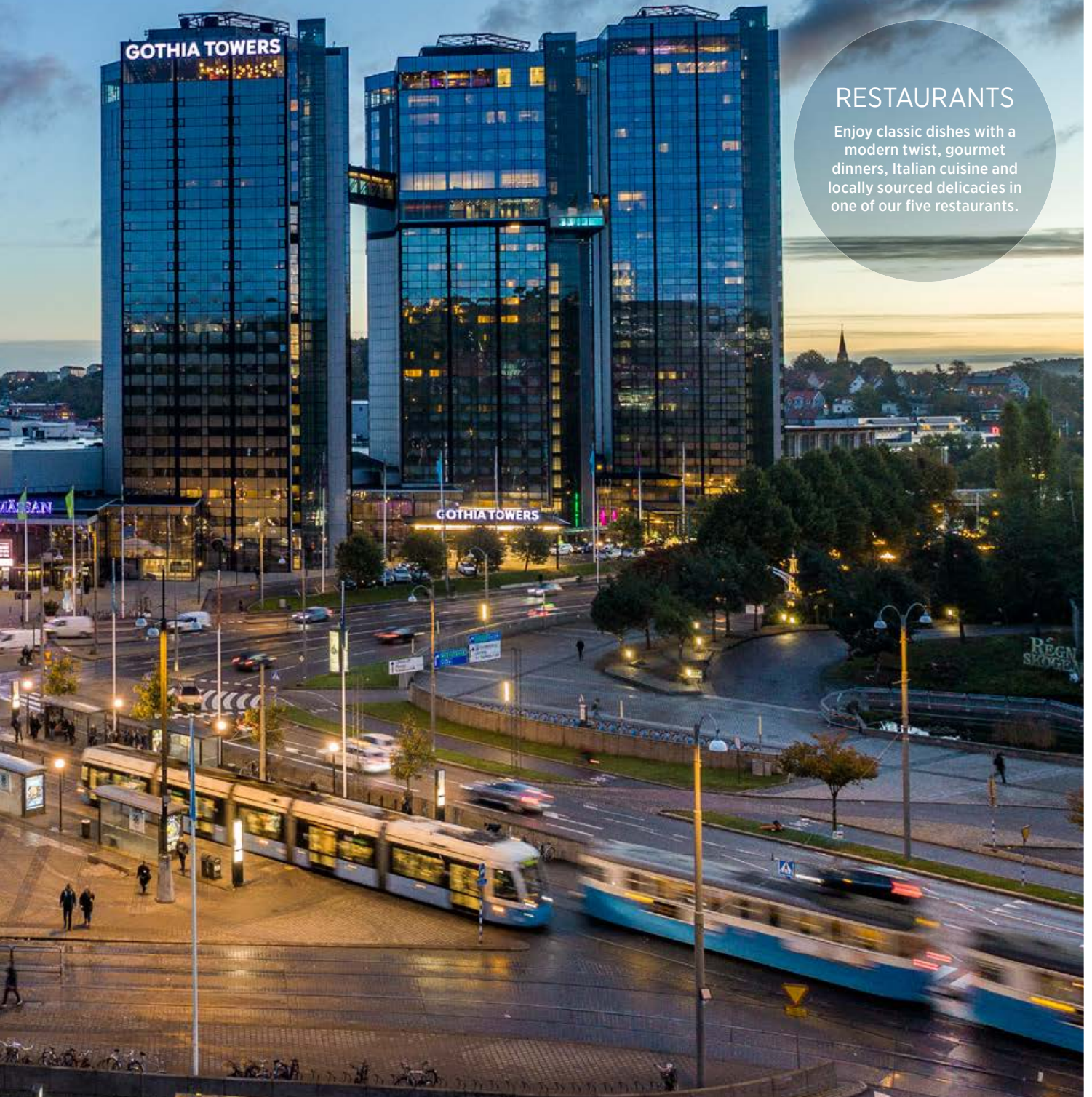
Feel the city's pulse on your doorstep and view the city from above when you stay in one of the five largest hotels in Europe.

SPA

Enjoy a spa experience on the 19th floor – a fusion of salt, sea, smooth rocks and Oriental steam baths.

RESTAURANTS

Enjoy classic dishes with a modern twist, gourmet dinners, Italian cuisine and locally sourced delicacies in one of our five restaurants.

SVENSKA MÄSSAN STIFTELSE

MÄSSANS GATA/KORSVÄGEN, 412 51 GÖTEBORG. TEL: 031-708 80 00

WWW.SVENSKAMASSAN.SE

PROGRAM 2018

JANUARI

4-7 jan	MyDOG
20-21 jan	Scandinavian Gathering
25-28 jan	MC Mässan
31 jan-1 feb	Autogloben Arrangeras på Stockholm Globe Arenas

FEBRUARI

3-4 feb	Optometridagarna
3-11 feb	Båtmässan
17-18 feb	SciFiWorld
17-18 feb	Bröllopsfeber
22-25 feb	EuroHorse
26 feb-1 mars	Nitrogen + Syngas

MARS

3-4 mars	Köpa hus utomlands
5 mars	Entreprenörskap på riktigt
5-7 mars	Träffpunkt Idrott
5-7 mars	Nordic Health Convention
8 mars	D-Congress
12-13 mars	Passion for Projects
13-14 mars	Nordiska Skolledarkongressen
13-14 mars	Maintenance Summit
13-16 mars	Underhållsmässan
19 mars	Hjärttillskott
21-23 mars	EAHP - European Association of Hospital Pharmacists
27-28 mars	Jobb&Karriär
27-29 mars	Seniormässan
29 mars-5 maj	Danny Saucedo på The Theatre, Gothia Towers

APRIL

6-7 april	En Öl & Whiskymässa
10 april	Business Arena Göteborg
10-11 april	Essence Conference 2018
12-13 april	Vehicle Electronics & Connected Services
20-21 april	Göteborg Vin & Deli
24 april	Power Circle Summit Arrangeras på Münchenbryggeriet, Stockholm
24-26 april	MIE 2018 - Medical Informatics Europe
24-26 april	Vitalis
24-26 april	Nordic Health Convention
25-27 april	SAMTIT Kongress 2018

MAJ

11-12 maj	Moderaternas Sverigemöte
16 maj	Nordic Health Convention
16-18 maj	ESOC 2018 - The European Stroke Organisation Conference
17-19 maj	Göteborgsvarvet Expo
22 maj	Hjärttillskott
27 maj-3 juni	ICSE 2018 - International Congress on Software Engineering
31 maj-2 juni	Svenska Maskinmässan Arrangeras på Solvalla i Stockholm

JUNI

11-15 juni	ECNDT - European conference on Non-destructive Testing
------------	---

AUGUSTI

17-18 aug	Tupperware Jubilee 2018
28-31 aug	Trä & Teknik

SEPTEMBER

7-9 sept	Sy & Hantverksfestivalen
11-12 sept	Nordic PropertyExpo
11-12 sept	Excellence Summit
15-16 sept	Köpa hus utomlands
17-21 sept	RADECS 2018
18-19 sept	Möten & Events
18-19 sept	Personal & Chef
27-28 sept	MEG
27-30 sept	Bokmässan

OKTOBER

9 okt	Automation Summit
9-11 okt	ProcessTeknik
9-11 okt	Scanautomatic
23-26 okt	Scanpack

NOVEMBER

5-7 nov	Logistik & Transport med Truck
5-8 nov	Sulphur
14-16 nov	Swedental
14-16 nov	Odontologisk Riksstämma
22-23 nov	Bostadsrättsmässan
22-24 nov	Kunskap & Framtid
22-24 nov	Learning Labs
26-30 nov	Ground Handling International Conference

DECEMBER

5-7 dec	Stjärnklart
9-12 dec	Winter Simulation Conference 2018